

Приложение № 2 към Условията за кандидатстване

СТРАТЕГИЯ ЗА ВОМР (ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЕЛЕМЕНТИ) шрифт Times New Roman 12, междуредие 1,15	
1. Географски район и население, обхванати от стратегията за ВОМР (не повече от 2 страници)	
1.1. Информация за територията и населението на МИГ:	
- Списък на общините, обхванати от МИГ;	Местна инициативна група Петрич обхваща цялата територия на община Петрич, област Благоевград.
- Списък на населените места, обхванати от МИГ;	Населените места в обхвата на МИГ Петрич са административния център - град Петрич и 54 села: Баскалци, Беласица, Богородица, Боровичене, Вишлене, Волно, Габрене, Гега, Горчево, Долене, Долна Крушица, Долна Рибница, Долно Спанчево, Драгуш, Дрангово, Дреновица, Дреново, Зойчене, Иваново, Кавракирово, Камена, Капатово, Кладенци, Ключ, Коларово, Кромидово, Крънджилица, Кукурахцево, Кулата, Кърналово, Марикостиново, Марино поле, Мендово, Митино, Михнево, Рупите, Ново Кономлади, Право бърдо, Генерал Тодоров, Първомай, Рибник, Ръждак, Самуилова крепост, Самуилово, Скрът, Старчево, Струмешница, Тонско дабе, Тополница, Чурилово, Чуричени, Чучулигово, Яворница, Яково
- Брой жители на населените места, обхванати от МИГ.	Населението на територията на МИГ Петрич към 31.12.2020 г. наброява 48 593 души, по данни на НСИ
1.2. Описание на географския район и карта на територията, обхваната от МИГ:	

Източник: Уикипедия

Територията на МИГ-ПЕТРИЧ е разположена в югозападната част на България, в Санданско-Петричката котловина и подножията на планините Огражден и Беласица. Територията е с обща площ 650.1 кв. км. и граничи: на север с община Струмяни, на североизток и изток с община Сандански, на юг с Република Гърция, а на запад с Република Северна Македония.

Територията на МИГ-ПЕТРИЧ с всичките 55 населени места на Община Петрич се намира в Югозападен район за планиране - ниво NUTS 2 и е включена в област Благоевград - ниво NUTS 3. В системата от населени места, водещо значение за територията има град Петрич, който е общински център, попадащ в 3-то ниво на йерархичната система от градове центрове (средни градове, центрове с регионално значение за територията на областта).

Релефът на територията е разнообразен, преминава от хълмист до среднопланински. Климатът е преходносредиземноморски - с високи температури през цялата година. Поради благоприятния климат и ландшафт, както и изобилието на води, територията на МИГ-ПЕТРИЧ е населявана от хилядолетия. Историята е тясно свързана с река Струма, която в древността е била основната комуникационна артерия, свързваща Егея с Европа. По Струма, през VII хилядолетие пр. Хр., към Европа са проникнали земеделието и животновъдството - основа на европейската икономика и до днес.

За територията е характерно богато биоразнообразие. Районът се пресича от големия трансевропейски миграционен път Виа Аристотелис (Via Aristotelis) по долината на р. Струма. Над 85 % от територията на МИГ е в обхвата на Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000. Включва 10 защитени територии и най-новият природен парк на територията на страната - Природен парк „Беласица“.

2. Описание на процеса на участие на общността в разработване на стратегията: (не повече от 3 страници)

2.1. Описание на процеса - проведени срещи, семинари, конференции, обучения, обществени обсъждания с местната общност и описание на съответствието на стратегията с Интегрираната/ите териториална/и стратегия/и за развитие на региона/ите от ниво 2:

В целия процес на подготовка и консултиране на Стратегията за ВОМР на МИГ-ПЕТРИЧ заинтересованите страни бяха активно ангажирани в провежданите събития, като информация

бе публикувана на интернет страниците на община Петрич и МИГ. Проведени са средните събития в рамките на изпълнение на проект по мярка 19.1 за подготовка на СВОМР:

Информирание и популяризиране на процеса на пазаротка на СВОМР

Проведена е информационна кампания включваща:

1. Еднодневни информационни срещи за минимум 10 лица за информиране местната общност за разработваната стратегия и резултатите от проведените анализи - 3 броя, брой присъствали - 46 представители на различните заинтересовани групи: земеделските производители и преработватели, представители на стопански сектор /извън земеделие/, представители на публичния сектор, включително и представители на уязвимите групи и младежите.
2. Информационен семинар за популяризиране процеса на разработка на СВОМР, в която взеха участие общо 22 представители на различните групи.

Срещи за консултиране разработката на СВОМР

3. 3 броя еднодневни работни срещи за консултиране подготовката на стратегията с минимум 10 лица (общ брой присъствали на срещите – 39) в общинският център гр. Петрич.
4. 1 бр. еднодневна работна среща за консултиране подготовката на стратегията, в която взеха участие 20 участника представители на различните заинтересовани групи Бяха представени подробни презентации с информация за подхода ВОМР, изискванията и особеностите на Стратегията през периода 2021-2027 г., както и предложения за допустимите мерки и дейности, които могат да бъдат включени в документа. По време на срещите бяха раздавани проектни фиша за идентифициране на потенциални бенефициенти на територията на МИГ и потенциала за реализация на техните проектни идеи в рамките на Стратегията за ВОМР.

Обществени обсъждания

5. 3 броя еднодневни работни срещи за обществено обсъждане на разработваната стратегия за ВОМР (общ брой присъствали на срещите – 30) с идентифицираните заинтересованите страни, на които екипът разработващ Стратегията представи проект на стратегическа рамка и съответния бюджет по мерки и тяхното разпределение в рамките на допустимия публичен принос, който предоставя всяка участваща програма, изготвени на базата на резултатите от проведеното анкетно проучване и информационните/работни срещи. По време на дискусиите постъпваха предложения от заинтересованите страни по обхвата на мерките и тяхното разпределение в бюджета на Стратегията, които се отразяваха от екипа своевременно, коригираха се също и минималните/максималните прагове на проектите във финансовата рамка.

Обучения

Еднодневни обучения 3 бр. за 10 лица всяко (общ брой присъствали на срещите – 30), от които 1 бр. обучение на екипа на МИГ - координатор, членове на УС и ОС на тема: „Стратегическо планиране чрез ВОМР“, както и 2 еднодневни обучения за най-малко 10 местни лидери по следните теми: „Роля и участие на заинтересованите страни при подготовка и изпълнение на Стратегия в рамките на ВОМР“.

Информационна конференция

Проведена е 1 бр. еднодневна информационна конференция за представяне на разработваната стратегия за ВОМР (общ брой присъствали на срещите – 50).

В **обобщение** можем да отбележим, че над 230 лица, представители на заинтересованите страни от територията на МИГ са взели участие в провежданите събития за подготовка и обсъждане на Стратегията за ВОМР на МИГ Петрич.

През 2025 г., след публикуване на условията за кандидатстване по процедура № BG06AFSP001-01.001 на интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г., е актуализирана Стратегията на МИГ и са проведени нови срещи за консултиране и обществено обсъждане със заинтересованите страни.

Описание на съответствието на стратегията с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападен регион:

Логическата рамка на стратегията е разгледана в контекста на системата от стратегически и планови документи на областно, регионално, национално и европейско ниво. Потърсена е външната съгласуваност на документа, като стратегическите цели са обвързани с приоритетните за развитие области на района на планиране:

Трите основни приоритети на Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападен регион (ИТСРЮЗР) са:

- 1: НАСЪРЧАВАНЕ НА ИНОВАТИВНИЯ И ИНТЕЛИГЕНТЕН ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕХОД
- 2: СЪХРАНЕНИЕ И РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИЯ КАПИТАЛ ЧРЕЗ ОСИГУРЯВАНЕ НА ДОСТЪП ДО КАЧЕСТВЕНИ УСЛУГИ
- 3: ПО-ДОБРЕ СВЪРЗАН И УСТОЙЧИВ РАЙОН

Изпълнението на Стратегията за ВОМР на МИГ-ПЕТРИЧ ще увеличи въздействието на резултатите от Интегрираната териториална стратегия за развитие на Югозападен регион.

Приоритет 1 от ИТСРЮЗР е в пълно съответствие с Приоритет 2 от СВОМР „Икономическо развитие - конкурентоспособно земеделие и насърчаване на предприемачеството“. Планирани са мерки за развитие на всички сфери на икономиката в община Петрич, като чрез критериите за оценка по мерките предимство ще се осигурява на проектни предложения предлагащи устойчиво използване на регионалните ресурси, внедряване принципите на кръговата икономика, използване на ВЕИ и др.

Приоритет 2 „Съхранение и развитие на човешкия капитал чрез осигуряване на достъп до качествени услуги“ от ИТСРЮЗР, кореспондира пряко с Мярка 1.1.1: Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура от ПРИОРИТЕТ 1: Подобряване на средата и вдъхване на живот на територията на МИГ-ПЕТРИЧ. Мярката е насочена към развитие на публичната инфраструктура и предлаганите публични услуги. Чрез Мярка 2.2.1: Инвестиции в неселскостопански дейности от Приоритет 2 от СВОМР се предоставя възможност за финансиране на частни инициативи както в сферата на образованието, така и за предоставяне на различни видове услуги, вкл. развитие на занаяти.

Приоритет 3 от ИТСРЮЗР „ПО-ДОБРЕ СВЪРЗАН И УСТОЙЧИВ РАЙОН“ ще бъде допълван чрез планираните мерки за сътрудничество от специфична цел 2 на Приоритет 1 от СВОМР - Мярка 1.2.1: Сътрудничество за реализиране на местни инициативи, Мярка 1.2.2: Сътрудничество за изготвяне на стратегии за „интелигентни селища“ и Мярка 1.2.3: Сътрудничество на МИГ и подготвителни дейности за него. Подкрепата по тези мерки ще допринесе за реализирането на дейности и инициативи за сближаване на населението от

територията на МИГ и изграждането му като общност, а Мярка 1.2.3: Сътрудничество на МИГ и подготвителни дейности за него предоставя възможност както за вътрешнотериториални инициативи в България, така и на сътрудничество с МИГ в Европейския съюз.

В контекста на дефинираните нужди за развитие и посочената стратегическа рамка са определени визията и пакета от стратегически цели и приоритети за развитие на територията на МИГ-ПЕТРИЧ, посочени в т. 4.1, допълващи регионалните документи за развитие на регионите.

Чрез прилагането на подхода Водено от общностите местно развитие, партньорството на общинска администрация Петрич в състава на МИГ-ПЕТРИЧ, заедно със бизнеса и НПО ще търсят начини да бъде оползотворен местният потенциал по най-добрия начин, като бъде адресиран към местните проблеми и предизвикателства чрез максималното оползотворяване на възможностите по различните програми.

2.2. Групи/сектори заинтересовани лица, участвали в процеса на съгласуване на стратегията:

Стратегията на МИГ-ПЕТРИЧ е изготвена, консултирана и обсъдена в тясно сътрудничество и с участието на представители от всички заинтересовани страни, установени в проведено „Проучване на потенциала и възможностите за прилагане на стратегия, финансирана от повече от един фонд на територията на МИГ Петрич и идентифициране на заинтересованите страни“.

Във всяка една от дейностите в процеса на подготовка и съгласуване на СВОМР участие са взели представители на различните заинтересовани страни:

- представители на **публичния сектор** – кметове и кметски наместници на населени места, общински съветници, служители в общинска администрация, представители на училища и детски градини от територията;
- представители на **стопанския сектор** – микропредприятия в различни сфери на икономиката – производствени дейности, услуги, преработваща промишленост, земеделски производители и др.;
- представители на **нестопанския сектор** – читалищни и културни дейци, представители на неправителствени организации, представители на малцинствени групи от населението, лица с увреждания, пенсионери, младежи и други активни граждани.

В процеса на изготвяне на стратегията за ВОМР и реализация на проекта за подготвителни дейности са проведени 4 броя консултативни работни срещи. Идентифицираните заинтересовани групи допринесоха със своите коментари по основните проблеми и нужди, предложения за обхват на мерките и дейностите, които да бъдат предвидени за тяхното преодоляване, адекватното бюджетно разпределение на мерките и критериите за оценка на проектите. Работните срещи бяха проведени в работни панели с представители на определените групи заинтересовани страни – с представители на стопанския сектор (земеделски производители и преработватели; предприятия извън сектора на земеделието), с представители на нестопанския и публичния сектор на територията на МИГ, включително с представители на самата МИГ, с цел обсъждане на конкретните мерки и дейности, приложими за съответния сектор, техните специфики и параметри на финансиране.

Готовият вариант на стратегия е обсъден с местната общност на 3 срещи през 2023 г., където бяха обсъдени очакваните резултати от планираните мерки и до колко стратегията отговаря на местните очаквания.

През 2025 година след публикуване на указанията за кандидатстване със стратегии, екипът на МИГ проведе 3 срещи за консултация и обществени обсъждания с местната общност.

Проектът на стратегията е представен пред общото събрание, в чиито състав участват представители на всички заинтересовани страни от местната общност в обхвата на половината населени места от територията на МИГ. На проведеното на 19.05.2025 г. заседание на общото събрание, членовете одобряват представената Стратегия на МИГ-Петрич за периода 2025-2027 г.

3. Анализ на нуждите и потенциала за развитие на територията: (не повече от 10 страници)

3.1. Описание на ситуацията на територията на МИГ към момента на кандидатстване:

Географското положение на територията на МИГ - ПЕТРИЧ я предопределя като ключова част от транспортната инфраструктура на страна, предвид факта, че през нея преминава един от основните коридори на Трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T), а именно – „Ориент/Източно – Средиземноморски“ (пътно и железопътно трасе по направления Видин-София-Кулата). Основните пътни направления на TEN-T мрежата се формират от автомагистрала и пътища от клас I с международно и национално значение.

Състоянието на пътната мрежа е определящ фактор за обслужването на населените места и възможностите за развитие в района. МИГ - ПЕТРИЧ е в благоприятна позиция по отношение обслужването от пътищата с международно и национално значение, по които се провежда значителен трафик, включително транзитен.

Състоянието на основната част от уличната мрежа е предимно добро или задоволително. На територията на МИГ - ПЕТРИЧ се полагат усилия за извършване на ежегодни, макар и частични ремонти на най-засегнатите участъци. Основно, средствата за селата от МИГ - ПЕТРИЧ се осигуряват от общинската капиталова програма, като обектите се определят след получаване на заявки от кметовете/кметските наместници на население места. Основен източник за реализация на по-сериозни инвестиционни проекти остава републиканският бюджет.

Благоприятен за развитието на земеделието е равнинният релеф около реките. Земеделските земи са разположени предимно по долините на р. Струма и р. Струмешница. В хълмистите и полупланинските територии съществуват благоприятни условия за развитие на тютюнопроизводството, овощарството, отглеждане на зърнени и бобови култури и други.

Климатът е фактор, определящ традиционната роля на територията като основен център за ранно зеленчукопроизводство в страната. Температурите са благоприятни за отглеждане на редица култури: зърнени, памук, ориз, тютюн, лозя и др. Характерна е възможността за отглеждане на повече от една реколта годишно. Районът се отличава с наличието на условия за отглеждане на топлолюбиви култури, сред които - нар, бадем, смокини, анасон, фъстъци и др. За съжаление, през летните месеци са характерните засушавания, поради което се налага изкуствено напояване на отглежданите земеделски култури. Водите на територията се

използват предимно за напояване и водоснабдяване. Част от водите на р. Струма са замърсени, което възпрепятства използването им за напояване.

За територията е характерно богато биоразнообразие. Районът се пресича от големия трансевропейски миграционен път Виа Аристотелис (Via Aristotelis) по долината на р. Струма. Територията включва 10 защитени територии. Най-новият природен парк на територията на страната е Природен парк „Беласица“.

За периода 2014-2022 г. е отчетена тенденция за намаляване на населението на община Петрич и регресивен тип възрастова структура. За този период населението във всички възрастови групи намалява, като общия брой е намалял с 5 410 д., което представлява 10,34 % спад.

Преобладаваща част от населението е групата в трудоспособна възраст, която формира близо 56% от населението. **Населението в трудоспособна възраст бележи съществен спад за периода 2014-2022 г. с 14,5 %.** По данни от НСИ за 2014 г. трудоспособното население на общината е 32 502 души, а за 2022 г. – 27 794 души. **Това е предпоставка за планиране и предприемане на мерки, насочени към населението в трудоспособна възраст и неговото задържане или привличане за оставане в общината.** Промените във възрастовата структура имат определящо значение за формирането на трудоспособния контингент от населението.

От статистическите данни е видно, че освен намаляване на населението на територията на местната инициативна група, то е и със **застаряващ профил**, след като възрастовата група на лицата в надтрудоспособната възраст нараства за сметка на лицата в трудоспособна възраст. Това налага допълнително мерки за засилване на социалните услуги за увеличаващата се целева група, включително предпоставка за подкрепа на частни инициативи в тази област.

По данни от последното преброяване през 2021 г. в община Петрич най-голям процент от запитаните са се определили към българска етническа група - 85,08%, следвана от ромската група – 6,03%, а към турската – едва 0,47%. **Ромите са съсредоточени основно в селата Кавракирово, Коларово и Яворница и град Петрич, а турския етнос, основно в село Яворница, като присъствието им допринася за известните различия във възрастовата структура, образователното равнище и репродуктивното поведение на населението.** Община Петрич е една от общините в област Благоевград с най-висок дял на българската етническа група.

Образователната структура определя в значителна степен възможностите за участие на човешките ресурси в производствения процес и уменията на трудещите се по отношение на тяхната квалификация на пазара на труда. Този показател се проследява при извършването на националното преброяване, затова данните са към 2011 г. и 2021 г. **Образователната структура на населението на територията на МИГ-ПЕТРИЧ не може да бъде определена като благоприятна.** През 2021 г. населението със средно образование – 52,03 % заема най-висок дял, следван от населението със основно образование – 19,50 %. Делът на лицата с висше образование през 2021 г. нараства на 15,89 % спрямо 2011 г., когато те са заемали 11,51 % от населението. **За съжаление емиграцията на цели семейства в чужбина се отразява негативно на броя на учениците. Задължителната училищна възраст съгласно ЗПУО е 16 години, след която се наблюдава тенденция на отпадане на ученици от системата на образованието особено от ромската общност.**

Според данни от ПИРО 2021-2027 г., идентифицирана е необходимостта от подобряване състоянието на сградния фонд на образователните институции на територията на община

Петрич чрез прилагане на мерки за енергийна ефективност, използване на ВЕИ, ремонтни дейности и оптимизиране на дворното пространство на детските градини.

За 2021 г., коефициентът на заетост в региона на МИГ - ПЕТРИЧ е 57,2 %, което е над средното за област Благоевград (54%). Делът на заетите в преработващата промишленост за 2020 е 44% от всички заети на територията на МИГ - ПЕТРИЧ, като за следващата година – 2021 се отчита повишение до 46%, което отново отрежда на района ниво, малко над средното за областта и страната по този показател.

Преобладават регистрираните безработни жени, които към края на 2022 г. са 782 бр. или 53,5 % от всички безработни лица. **Това е една постоянна тенденция наблюдавана в изследваните 3 години.**

Динамиката в съотношението между средната брутна заплата в частния сектор, спрямо тази в публичния, показва устойчива, дивергентна тенденция, при която нарастването на възнагражденията в общественния сектор изпреварва тази в частния. За периода 2018-2021 г. тази разлика е нараснала с 9,3% и представлява един от основните проблеми в развитието на местната икономика на територията на МИГ - ПЕТРИЧ, **превръщайки частния сектор в непривлекателна алтернатива за трудова заетост.**

Развитието и структурата на икономиката на територията на МИГ - ПЕТРИЧ са резултат от влиянието на редица фактори - природни, социални и демографски. Сред факторите, оказващи най-съществено влияние върху местната икономика се открояват: особеностите на природноресурсния потенциал, наличието на природни суровини и ресурси, характерът на протичащите демографски процеси, степента на изграденост на различни видове инфраструктура, традиции на местното население и др. Негативно влияние обаче оказва ниското ниво на цифровизация на процесите в производството и услугите, и не достатъчна технологична модернизация, което прави производството с висока себестойност и ниска възможност за спивличане на работна ръка или добро заплащане.

На територията на МИГ-ПЕТРИЧ функционират и трите основни икономически сектора: Първичен икономически сектор (добив на суровини), Вторичен икономически сектор (преработваща промишленост и строителство) и Третичен икономически сектор (услуги).

Благоприятните почвено-климатични условия в община Петрич определят земеделието като приоритен отрасъл. То е застъпено във всички населени места на територията на МИГ-ПЕТРИЧ. **Основен отрасъл е в селата и неговото западане при липса на друга алтернатива за доходи и заетост води до засилена миграция на трудоспособно население.**

За стопанската 2021/2022 г., по данни на ОДЗ Благоевград, на територията на МИГ-ПЕТРИЧ се наблюдава най-голям дял на площите с трайни насаждения 56,26 %, следвани от площите със зърнено-житни култури 22,14% и площите със зеленчуци 20,27 % в сравнение с останалите населени места в област Благоевград.

На областно ниво, данните показват, че община Петрич заема първо място по заети площи с ягодоплодни и зеленчуци, а именно 59,16 % от общите площи с тези култури. Ранното затопляне и средиземноморското климатично влияние в Санданско-Петричкото поле дават възможност за отглеждането на ранни зеленчуци /основно домати/. Отглеждането на ранни домати е трудоемко, но високорентабилно, тъй като имат висока чиста печалба от 1 дка. Територията на МИГ-ПЕТРИЧ заема водещо място в областта и по отношение на площите заети с трайни насаждения – 40,98 % от всички площи в областта.

На територията на МИГ-ПЕТРИЧ се произвеждат различни видове растителна и животинска суровина, **което е предпоставка за развитие и на стопански дейности свързани преработка на земеделската продукция и добавяне стойност към местното производство.**

Данните на ОДЗ Благоевград показват най-голям брой регистрирани животновъдни стопанства в община Петрич, отглеждащи дребни преживни животни – овце и кози – 863 броя стопанства/30816 бр. животни за стопанската 2020/2021 г.(т. 6.1. Аграрен сектор от СИА на МИГ Петрич), Броят на стопанствата нараства за сметка на броя на отглежданите в тях животни.

Свиневъдството е третия по значение дял на животновъдството, особено в последните години. През стопанската 2018/2019 г. са регистрирани едва 51 стопанства с брой на животните 2688, а през стопанската 2020/2021 година са регистрирани 503 стопанства с отглеждани 9646 броя свине. Това рязко понижение и последващо покачване на броя на стопанствата отглеждащи свине през 2020 г. може да се обясни със засилените мерки на БАБХ заради африканската чума по свинете (АЧС), поразила и България през 2019 г. и задължението частните стопани отглеждащи свине за собствена консумация да ги регистрират.

Стопанствата отглеждащи едър рогат добитък /биволи и крави/ бележат постоянно намаление за разглеждания период. Намалява и броят на отглежданите животни. Трайно и драстично намаление бележи зайцевъдството. Броя стопанства намалява три пъти, броя отглеждани животни шест пъти. Пчелните семейства също бележат значителен и устойчив спад.

Създаването на възможност за директното предлагане на собствена продукция директно до потребителя или реализиране на къси вериги на доставка на храни е една от възможностите за трайни въздействия в социален аспект в сектора на земеделието и неговата конкурентоспособност и привлекателност.

На територията на МИГ- ПЕТРИЧ се развиват културно-исторически, планински, винен, поклоннически, балнео и СПА туризъм, селски и фестивален туризъм.

Природните условия и наличието на минерални извори на територията на МИГ-ПЕТРИЧ благоприятстват развитието на различни видове туризъм, в това число - планински и еко-туризъм. Територията принадлежи към категорията „екологично съхранени райони“, като голяма част (*над 80%*) от нея попада в защитени територии и защитени зони на екологичната мрежа Натура 2000.

Добрата транспортна достъпност допълва благоприятните фактори за развитие на туризма. Благоприятното географското положение на МИГ - ПЕТРИЧ създава предимство за развитието на туризма, от гледна точка на бързия достъп от столицата чрез магистрала „Струма“ и това, че районът е граничен на юг с Република Гърция и на запад с Република Северна Македония, което предразполага и към развитие на международен туризъм.

Наличният туристически потенциал се основава освен на природните условия на територията, също така и на наличните културни, исторически и географски характеристики на района.

В района се наблюдава нарастваща инициатива в частния сектор за изграждане на места за настаняване. При направена актуална справка в Регистъра на местата за настаняване - Министерство на туризма, към момента на изготвяне на анализа, местата за настаняване на територията на МИГ-ПЕТРИЧ са 46 бр. Преобладават семейни хотели и къщи за гости. Няма данни за развити допълващи към настаняването туристически услуги, които добавят по-висока

стойност на услугата, създават работни места и гарантират целогодишно функциониране на местата за настаняване.

Наличните природни и културни забележителности на територията на МИГ-ПЕТРИЧ могат да се развият като двигател на икономическо развитие, създаване на заетост и висока добавена стойност към услугите.

За 2019 г., съгласно данните от ПИРО Петрич 2021-2027 г., малко над 70% от предприятията са представени от:

- търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети (Сектор G) – 40,19%, или 1883 предприятия;
- транспорт, складиране и площи (Сектор H) – 29,9%, или 983 предприятия.

Над 50% от пазара на труда в МИГ-ПЕТРИЧ се попълва от лица, работещи в гореспоменатите два отрасъла, като заедно с ключовия социален отрасъл – образование, осигуряват заетост за над 2/3 от работещите в МИГ-ПЕТРИЧ.

От изброените икономически кодове в Социално-икономическия анализ (*т. 6 „Състояние на местната икономика“*) е видно, че икономиката на територията на МИГ-ПЕТРИЧ се отличава с балансирана промишлено-аграрна специализация и с характерна териториална структура, изразяваща се в локализация на водещите промишлени производствени мощности в общинския център - гр. Петрич. Делът на преработващата промишленост в общата добавена стойност за периода 2020-2021г. е 26,6%-28,6%, което представлява около 1/3 от всички сектори.

Регионалната специализация, релевантна за местното икономическо развитие на МИГ-ПЕТРИЧ в периода 2023-2027 г. е съгласно два национални стратегически документа: **Националната стратегия за малките и средните предприятия за периода 2021-2027 г. (НСМСП)** и **Иновационната стратегия за интелигентна специализация за периода 2021 г. - 2027 г. (ИСИС).**

Приоритетни спрямо регионалната приоритизация за територията на област Благоевград съгласно НСМСП са, както следва:

- **Във високотехнологични производства и интензивни на знания услуги:** икономически дейности с кодове съгласно КИД-2008, попадащи в групи J62 „Дейности в областта на информационните технологии“; M71 „Архитектурни и инженерни дейности; технически изпитвания и анализи“ и J63 „Информационни услуги“;
- **В други сектори от преработващата промишленост:** икономически дейности с кодове съгласно КИД-2008, попадащи в групи C14 „Производство на облекло“, C10 „Производство на хранителни продукти“, C15 „Обработка на кожи; производство на обувки и други изделия от обработени кожи без косьм“;
- **Специализация в сектори извън обхвата на НСМСП:** икономически дейности с кодове съгласно КИД-2008, попадащи в групи I55 „Хотелиерство“, F41 „Строителство на сгради“ и Q86 „Хуманно здравеопазване“.

Отпадъците, генерирани на територията на МИГ-ПЕТРИЧ се депонират на регионално депо. За да се намали количеството на битовите отпадъци за депониране и да се увеличи дела на рециклираните и оползотворените отпадъци са изградени и въведени в експлоатация компостираща инсталации и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци. Инвестицията е реализирана по проект „Проектиране и изграждане на компостираща

инсталация и инсталация за предварително третиране на битови отпадъци в община Петрич“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“

В община Петрич все още не са обхванати всички населени места в системи за организирано сметосъбиране. В повечето случаи това непълно обслужване се дължи на труднодостъпни малки населени места, малобройно население или организационни слабости. За съжаление, културата на населението и други фактори все още пречат на подобряване на процеса на разделно събиране на битовия отпадък, въпреки положените немалко усилия. В периода септември 2020 – май 2022 г., Общинска администрация Петрич е изпълнила проект финансиран по ОПОС 2014-2020 г. с наименование „Изпълнение на демонстрационен проект за намаляване на битовите отпадъци в община Петрич“. **Кръговата икономика е едно от възможните решения за справяне с проблема с отпадъците, сметосъбирането и цената на услугата.**

В Стратегията за преход към кръгова икономика 2022 – 2027 г., България очертава кръговата икономика като дългосрочен приоритет на политиката си за развитие чрез която се създават възможности за местните общности за увеличаване на броя на работните места, подобряване на състоянието на водните ресурси, повишаване на информираността, уменията и образователната квалификация на местното население.

От друга страна, Националната програма за развитие: България 2030 извежда като приоритет „кръговата и нисковъглеродна икономика“.

В контекста на застаряващото население е необходимо непрекъснато адаптиране на социалните и здравни услуги на територията на МИГ – Петрич. Данните за броя на здравните работници в системата на МИГ - ПЕТРИЧ през периода 2018-2022 г. показва намаляване на броя на лекарите с 4,26 % и редукция в бройката на лекарите по дентална медицина с 12,5% или с 10 души. Това е проблем, който е характерен не само за здравната система на МИГ - ПЕТРИЧ, но и за тази в целия регион и на национално ниво.

На територията на МИГ - ПЕТРИЧ има действащи общо 17 (седемнадесет) действащи аптеки, от които 15 (петнадесет) са в общинския център - град Петрич и 2 са в селата Първомай и Скрът. **Остър е проблемът с достъпа до аптеките в малките населени места на територията на МИГ- ПЕТРИЧ, който е характерен за територията на цялата страна.**

На територията на МИГ - ПЕТРИЧ, към настоящия момент, действат 2 (двама) здравни медиатори – членове на Сдружение "Национална мрежа на здравните медиатори", работещи с уязвими малцинствени групи. Като цяло за региона на МИГ - ПЕТРИЧ е идентифицирана необходимостта от изграждане на ЦОП и Кризисен център, както и **разширяване на обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за хора с увреждания - домашен помощник, социален и личен асистент.**

Културата и културните дейности на територията на МИГ - ПЕТРИЧ спомагат за сформирването на уникална културна идентичност на общността, чувството за принадлежност и социално включване в живота на града и региона. В МИГ - ПЕТРИЧ е създаден богат културен календар, в който са залегнали всички приоритети във връзка с функционирането на културните институции, както и за осъществяването на културни прояви на различни нива.

На територията на МИГ - ПЕТРИЧ функционират 26 читалища, съгласно справката от публичния регистър на народните читалища и читалищните сдружения, поддържан от Министерството на културата. С годините, те са утвърдени в общността като активно културно

средище с разнообразните форми на работа. Четири от тях са ситуирани в гр. Петрич, а останалите 22 са в селата от района на МИГ-ПЕТРИЧ. Предвид, че и Исторически музей – Петрич, и градската библиотека в гр. Петрич се намират в сградата на читалище „Братя Миладинови“, **са налице нужди от ремонтни дейности и осъвременяване на облика, както и енергийната ефективност на сградата. Идентифицирана необходимост от години е липсата на градска галерия, която да даде възможност за творческа изява както на местни творци, така и на гостуващи автори**

Функционирането на читалищата чрез финансиране чрез субсидията от общинските бюджети е крайно недостатъчно за развитие на тяхната дейност. Също така, липсата на достатъчно бюджет не позволява съ-финансиране на проектни предложения от страна на читалищата, или ползване на банкови гаранции за гарантиране на авансови плащания по проекти без участието на общините. Най-тежък проблем пред читалищата е недостигът на средства за поддържане на материалната база и за дейността им. Идентифицирана е необходимостта от основен ремонт на някой от сградите, подмяна на остарялото сценично оборудване, изграждане на ново осветление и озвучаване на читалищните зали. Самият сграден фонд на голямата част от читалищата (над 85%) е със сериозни проблеми, касаещи основно покривните конструкции, сградните инсталации и енергийната ефективност (на 17 читалища на територията на МИГ - ПЕТРИЧ), обзавеждането и оборудването в преобладаващата част е амортизирано и недостатъчно функционално. Достъпна среда в обектите не е налична. Дворните пространства се нуждаят от облагородяване и ремонт.

Читалищата могат да повишат своята активна дейност чрез осигуряване на достъп до информация чрез **модерни информационни и комуникационни технологии**; разработване и предоставяне на възможности за учене през целия живот; осъществяване на образователни и занимателни дейности за деца и младежи.

Цялата територия на МИГ-ПЕТРИЧ е наситена с археологически, исторически, архитектурни, художествени културни ценности.

От съществен принос за реалната адаптация на паметниците на културата в културната инфраструктура на общината, която следва да бъде развивана и популяризирана и от която се очаква добавена стойност са няколко обекта:

- Античен град „Хераклея Синтика“ с прилежащи некрополи;
- Национален парк-музей „Самуилова крепост“ ;
- Антична и средновековна крепост „Гяур Калеси“ и „Търнар Баир“;
- Църква „Св. Георги“ – Чуриловски манастир – село Гега.

Както в повечето малки населени места, спортните обекти се нуждаят от редовна поддръжка и осъвременяване.

Амортизирана е инфраструктурата на спортните обекти в селата, като на места се наблюдава недостиг/липса на спортни площадки и съоръжения за масов спорт на открито. Налични са терени за спорт и атракции в селата, чиито потенциал не е разработен. Спортът е един от социалните сектори на територията на МИГ - ПЕТРИЧ, който има нужда от целенасочена политика, от гледна точка на подобряване на съществуващата и изграждане на нова спортна инфраструктура, както и разработването на стратегии и програми за развитието на спорта и спортните дейности в региона.

Въпреки че обезлюдяването се разглежда като симптом на упадъка в селските райони, а не като причина, няма съмнение, че то е един от основните фактори, обуславящи дневния ред на интелигентните села. Дори когато населението на селските райони е стабилно или нараства, по-ниската му гъстота заедно със сложната логистика повишават единичните разходи за осигуряването на някои основни услуги като образование, здравеопазване, търговия и обществен транспорт. Разходите за предоставяне на услуги са много по-високи когато населението е разпръснато из множество малки селища, отколкото ако е концентрирано в по-големи. По-скъпите услуги в селските райони за по-малък брой население често са първото нещо, което се съкращава при ограничен публичен бюджет. Селските райони имат органична връзка с градовете. **Интелигентните селища се разглеждат от Европейската комисия и от Европейския парламент като възможност за съживяване на услугите в селските райони.**

3.2. Идентифицирани групи от заинтересовани от изпълнението на стратегията за ВОМР лица на територията на МИГ:

Дефиницията, приета за целите на определяне на заинтересованите страни, е: *заинтересованите страни са организации, институции, структури или личности, чиито интереси бихо могли да бъдат засегнати (в положителен или отрицателен смисъл) от Стратегията за ВОМР, или такива, които могат да имат взаимодействие и да окажат влияние върху резултатите и последствията от осъществяването на Стратегията за ВОМР.* Анализът на заинтересованите страни има за цел както да ги идентифицира, така и да установи техните конкретни интереси. Той е основен елемент от стратегическото управление и планирането, и е предпоставка за налагане на партньорски взаимоотношения. Заинтересованите страни имат определяща роля в процеса на разработване на Стратегията за ВОМР, при определяне на визията, целите, мерките и конкретните дейности. Анализът на заинтересованите страни поставя основата и структурира планирането, мониторинга и оценката на Стратегията за ВОМР чрез участие в тези процеси на всички, които са заинтересовани и имат отношение към него.

Стратегическото разположение на община Петрич до важни международни пътища е възможност, която местната общност може да използва за решаване на конкретни проблеми и предизвикателства, определени като важни за нея.

Най-общо тези предизвикателства може да се групират в две специфични цели, насочени от една страна към публичните услуги и потребности на общността и от друга – подобряване на конкурентоспособността на местната икономика във всички сектори с възможност за по-добри доходи и по-стабилна заетост.

Социално-икономическият анализ за територията на МИГ-ПЕТРИЧ показва ясно тенденции за подобряване на качеството на живот на територията, което обаче не е с допълъчно бързи темпове, колкото е необходимо за задържане на населението и повишаване на конкурентоспособността на местната икономика. Ето защо в Социално-икономическия анализ са идентифицирани редица потребности, свързани с публичните услуги и инфраструктура. Такива са потребностите от подобряване на енергийната ефективност, достъпност за хора с увреждания и на материалната база на детски градини, спортни площадки за обществено ползване, читалищната инфраструктура и възможност за подкрепа на самите им дейности, съпътстващите туристическия бизнес услуги и атракции, управлението на отпадъците и

намаляването им чрез принципите на кръговата икономика, електронните услуги на територията на общината и др. потребности, от интерес за цялата общност.

След идентифициране на потребностите, установени в публичния сектор и публичните услуги, може лесно да се стигне до заинтересованите страни, които имат интерес от решаване на конкретен проблем и такива, които имат отношение към проблема (положително или негативно).

По отношение на проблемите, идентифицирани в социално-икономическия анализ, може да се обособят 3 заинтересовани групи: на производителите на земеделски продукти и производителите на храни, на представителите на неземеделския сектор – представители на бизнеса, услугите и занаятчийската дейност, и на местната общност в лицето на НПО, читалища, спортни клубове, община Петрич и местни неформални структури с изяви обществени инициативи.

Към всички тези заинтересовани лица са насочени конкретни мерки, които отговарят на потребностите и са заявени като необходими в процеса на подготовка на стратегията за ВОМР.

3.3. Наличие на уязвими и малцинствени групи на територията на МИГ и описание на техните потребности:

Уязвимите групи на територията на МИГ, идентифицирани в анализите са лицата застрашени от социално изключване – възрастните хора, хората, които живеят в с доходи под линията на бедност и в материални лишения, представителите на маргинализираните общности и децата, които са изпаднали от образователната система, деца и ученици с пропуски в образованието, деца и ученици, чиито майчин език не е българският, деца и ученици в бедност или в повишен риск от бедност и в риск от социално изключване.

Посочените в анализите рискови групи могат да се обединят в следните видове уязвими социални групи, намиращи се на територията на МИГ-ПЕТРИЧ. Това са: пенсионерите и самотно живеещите възрастни хора, безработните и особено дългосрочно безработните, хората с увреждания и ромите.

В социално-икономическия анализ е засегната темата с предоставяните от общините социални услуги за различните уязвими групи. На територията на МИГ-ПЕТРИЧ се предоставят множество социални услуги, насочени към ежедневни грижи в домашна среда на част от групите, като всички нуждаещи са обхванати, а в ПИРО са предвидени издръжки за вече създадени такива по различни проекти.

По отношение на трайно безработните лица и лицата без завършена степен на образование и квалификация, редица мерки се прилагат от Агенцията по заетостта чрез регионалните и структури. В резултат от общественото обсъждане на изведените потребности в резултат от социално-икономическия анализ е установено, че според местната общност проблемът с безработните лица и тяхната квалификация следва да се адресира от съответните държавни институции, а стратегията за ВОМР ще насърчава създаването на нови работни места и ще подкрепя частните инвестиции.

В критериите за оценка по мерките, където е приложимо, е предоставено предимство на предвидени дейности за социално включване на уязвимите групи от местната общност.

3.4. Анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите на територията на МИГ:

SWOT АНАЛИЗ

СИЛНИ СТРАНИ	СЛАБИ СТРАНИ
1. Територията на МИГ-Петрич е с благоприятно географско местоположение и транспортна достъпност в национален и европейски план, като гранична територия на юг с Република Гърция и на запад с Република Северна Македония; 2. Благоприятни почвено-климатични и хидроложки условия, уникална флора и фауна, богато разнообразие на видове и природни местообитания; 3. Районът се отличава с наличието на условия за развитие на земеделието, отглеждане на топлолюбиви култури и възможност за отглеждане на повече от една реколта годишно. Земеделието е застъпено във всички населени места на територията на МИГ-ПЕТРИЧ. Традиции в земеделието - отглеждането на трайни насаждения и ягоди, пресни зеленчуци и цветя; 4. Наличие на подходящи условия за развитие за пасищно животновъдство; 5. Над 85% от територията е в обхвата на Европейската екологична мрежа НАТУРА 2000 и принадлежи към категорията „екологично съхранени райони“; 6. Наличие на топли минерални извори при селата Рупите и Марикостиново с потенциал за развитие на балнео и СПА туризъм; 7. Нарастващ дял на преработващата промишленост в МИГ-ПЕТРИЧ за 2020-2021 г. до 28,6%; 8. Добра инфраструктурна осигуреност в сравнително добро състояние; 9. Задоволителна пътно-транспортна осигуреност на територията на МИГ-ПЕТРИЧ задоволяваща потребностите на населението; 10. Добро общо състояние на здравните кабинети в МИГ-ПЕТРИЧ, с минимална	1. Съществуващ моноцентричен урбанистичен модел, с ясно изразен център – гр. Петрич, а големият брой села на територията, затруднява провеждането на целенасочена политика, включваща реално отчитане на специфичните потребности на жителите на всяко село; 2. Не са налични значими находища на полезни изкопаеми; 3. Територията е високо рискова по отношение на почвена ерозия и замърсяване от селскостопански източници; 4. Въпреки наличието на разнообразни водни богатства, климатичните особености в района създават недостиг на води за битови нужди и напояване през летните месеци от годината; 5. Намаление на населението и влошаващи се демографски тенденции. Намаление процент население в трудоспособна възраст; 6. Сравнително висок дял на населението с начално и по-ниско образование; 7. Висок дял на трайно безработните в МИГ - ПЕТРИЧ 26,2% за 2022г.; 8. Намаление на броя на предприятията на територията на МИГ-ПЕТРИЧ; 9. Влошаващи тенденции в животновъдството – намалява броя на отглежданите животни, вкл. пчелни семейства и практически изчезва зайцевъдството; 10. Остаряла и амортизирана, водохващаща, водоснабдителна, водопреносна и канализационна система на територията на МИГ-ПЕТРИЧ;

нужда от освежително-ремонтни дейности в училищата и детските градини; 11. Добро общо състояние на образователната инфраструктура с минимални нужди от инвестиции; 12. Богат набор от социални услуги и множество реализирани проекти; 13. Богат културен календар и много активна читалищна дейност; 14. Добро общо състояние на религиозните обекти в МИГ-ПЕТРИЧ; 15. Богата и разнообразна клубна спортна дейност и добро общо състояние на по-големите спортни обекти; 16. Наличен капацитет у различни типове организация на територията за подготовка и реализация на проекти, финансирани със средства на ЕС; 17. Природните условия са благоприятни за развитието на различни видове туризъм. На територията на МИГ-ПЕТРИЧ се развива културно-исторически, планински, винен, поклоннически, балнео и СПА туризъм, алтернативен, селски и фестивален туризъм. Изградена инфраструктура за вело туризъм и пешеходен туризъм; 18. Територията притежава многобройни и разнообразни обекти, представляващи културна ценност от национално и местно значение; 19. Читалищата са се утвърдили като културни средища и съхраняват местния фолклор и традиции. Единствено тук е съхранена уникалната традиция - русалиите, свързана с магията и тайнството на петричките „лечители“. Инициран е процес за признаване на русалиите като нематериална културна ценност на ЮНЕСКО.	11. Липса на ПСОВ и чести зауствания директно в приемниците на битово-фекални води; Липса на канализационни системи в 31 населени места в МИГ-ПЕТРИЧ; 12. Недостатъчно използване на ВЕИ на територията на МИГ-ПЕТРИЧ. 13. Намаляване на броя на здравните работници, лекарите по дентална медицина и висока средна възраст на лекарите в общината; 14. Липса на градска галерия в МИГ-ПЕТРИЧ; 15. Сериозни проблеми по инфраструктурата на читалищата и прилежащите към тях културни обекти в МИГ-ПЕТРИЧ и липса на своевременна поддръжка на материалната им база; 16. Територията не е популярна и утвърдена туристическа дестинация; 17. Неравномерно развита туристическа и техническа инфраструктура; 18. Недостиг на човешки ресурси с подходяща квалификация, особено в туризма; 19. Ниска степен на проучване на съществуващите обекти с културни ценности; 20. Липсва информационна система, по отношение на материално и нематериално културно наследство и културни събития 21. За културните обекти, разположени извън урбанизирани територии, проблем се явява обезпечеността им с транспортна и техническа инфраструктура.
ВЪЗМОЖНОСТИ	ЗАПЛАХИ
1. Оползотворяване на възможностите, които предоставя благоприятното географско положение и граничните територии за	1. Неблагоприятно влияние на климатичните промени на територията, свързани най-вече с

създаване и развитие на различни форми на сътрудничество, търговия, туризъм и др.; 2. Висок потенциал за развитие на екосистемни услуги поради висок процент от територията на общината попадащ в защитени зони Натура 2000; 3. Потенциал за местно развитие чрез създаване и развитие на „интелигентни селища“ на територията; 4. Оползотворяване на наличните климатични дадености и насърчаване използването на ВЕИ – фотоволтаични системи на всички нива – в домакинства, публични сгради, бизнеса и земеделието на територията на МИГ-ПЕТРИЧ; 5. Възможности за развитие на биоземеделие и преработваща промишленост; 6. Оптимално използване на наличния туристически потенциал - природен, културен, исторически и географски за устойчиво развитие на туристическия сектор на територията; 7. Използване на възможностите за разнообразяване на туристическите продукти, изграждане и обновяване на туристически обекти за настаняване и развитие на туристическите услуги. 8. Работа по редуциране на неграмотността и на принадлежността на голям процент от населението към маргинализирани групи; 9. Подобряване на експлоатационното състояние на транспортната инфраструктура на МИГ-ПЕТРИЧ, вкл. уличната инфраструктура и реализация на липсващи важни връзки между урбанизирани територии и отделни обекти; 10. Политики и инициативи за стимулиране на задържането на медицински специалисти на територията на МИГ-ПЕТРИЧ и поощряване използването на детските ясли в района на МИГ-ПЕТРИЧ. Дребномащабни интервенции върху здравната инфраструктура в региона;	повишаването на температурите и увеличаващите се засушавания през летния сезон; 2. Обезлюдяване в части от територията; 3. Засилване на контраста между общинския център и периферията; 4. Влошаваща се демографска криза и невъзможност за задържане на населението на територията, особено младите хора; 5. Намаляване или липса на подготвени кадри в отговор на новите предизвикателства пред бизнеса; 6. Лошо състояние на инфраструктурата на територията на МИГ-ПЕТРИЧ; 7. Несигурна и нестабилна макроикономическа среда; 8. Затруднен достъп до финансиране на бизнеса и свиване на инвестиционната активност; 9. Липса на желание за коопериране при по-малките земеделски производители и на гъвкавост при прилагане на нови земеделски практики от ЕС; 10. Липса на заинтересованост от бизнеса за възползване от възможностите, предоставяни от програмите на ЕС, вкл. и чрез стратегията на МИГ-ПЕТРИЧ; 11. Форсмажорни обстоятелства, заплашващи планирането и изпълнението на инвестициите (политически, военни и пандемични); 12. Липса на достатъчно средства за поддържане на културната инфраструктура и продължаване на проучвателните дейности в съществуващите обекти, представляващи културни ценности. Загуба на културни ценности, поради недостатъчна/ закъсняла финансова подкрепа;
--	--

11. Поддръжка и осъвременяване на спортната инфраструктура в малките населени места от МИГ-ПЕТРИЧ;
12. Рекламата и промотирането на туристическите обекти чрез възможностите на съвременните технологии би допринесло за развитието на сектора;
13. Съхраняване на традициите, обичаите и културната идентичност на територията, оползотворяване на потенциала на културно-историческото наследство и валоризирането му чрез конкурентни туристически продукти;
14. Недвижимите културни ценности не са експонирани и социализирани, поради което не носят и съответните приходи в общината от туристическа дейност. Необходимо е създаване на единна информационна система за популяризиране на съществуващите културни ценности на територията;
15. Осигуряване и подобряване на съществуващата транспортна инфраструктура, разработване и осъществяване на инвестиционни проекти за техническата инфраструктура – ВиК и електро, социализация и изграждане на дребномащабна инфраструктура до отделните културно-исторически обекти извън урбанизирани територии;
16. Продължаване на проучвателните дейности в съществуващите обекти, представляващи културни ценности;
17. Възможност за дългосрочното съхраняване на културното наследство е неговото популяризиране, познаване, разбиране и оценяване от страна на местната общност;
18. Използване на потенциала на гражданския сектор, разширяване на ролята му като фактор за съхраняването и популяризирането на местното културно-историческо наследство, вкл. чрез

възможностите на съвременните технологии; 19. Възможност е създаването на публично – частни партньорства за получаване на краен туристически културен продукт; 20. Традиционно утвърдените културни събития са с потенциал за превръщането им и в привлекателни туристически атракции и същевременно начин за предаване на местните традиции между поколенията.	
4. Цели на стратегията, включително измерими целеви стойности за резултатите, и съответните планирани действия: (не повече от 10 страници)	
4.1. Цели на стратегията и приоритети за развитие на територията:	
Стратегическата рамка на СВОМР на МИГ Петрич е формулирана в съответствие с резултатите от извършения социално-икономически анализ, силните и слаби страни и прогнозираните влияния на външните фактори – възможности и заплахы за територията, както и визията на местната общност за бъдещото развитие на територията, очертана при провеждането на обществени консултации и обсъждания. При формулирането на целите са отчетни и идентифицираните потребности на основните групи заинтересовани страни, съобразявайки се с наличните финансови ресурси, с които може да се обезпечи, изпълнението на мерките. Отчитайки местните потребности и специфики, Стратегията извежда следната обща стратегическа цел: Устойчиво развитие на територията на МИГ-ПЕТРИЧ – повишаване качеството на живот и развитие на местната икономика. Тя предопределя обособяването на два основни приоритета за развитие. Приоритет 1: Подобряване средата на живот и оживяване на територията на МИГ Петрич. Развитието на едно населено място, на една територия до голяма степен зависи от предлагането и достъпа до услуги, както и от състоянието и развитието на публичната инфраструктура. Приоритета е насочен към реализирането на две специфични цели. <i>Специфична цел 1.1: Подобряване и развитие на публичните услуги и инфраструктура.</i> За подобряване качеството на живот на местните жители стратегията ще създаде предпоставки за подпомагане предлагането на леснодостъпни услуги за населението, съпоставими с тези в големите градове. Освен това са предвидени възможности за подобряване и изграждане на техническата инфраструктура, в т.ч. и туристическа инфраструктура. По този начин ще се създадат предпоставки за стимулиране на местното развитие до ограничаването на диспропорциите в териториалното разпределение на населението и обезлюдяването на територията. <i>Специфична цел 1.2: Сътрудничество за изграждане на общност.</i> С прилагането на три мерки, ще се търси въздействие върху общността чрез планирани обединени действия - хората да живеят по-пълноценно, при по-добри условия, при съхранена околна среда, опирайки се на традициите си.	

Приоритет 2: Икономическо развитие - конкурентоспособно земеделие и насърчаване на предприемачеството е насочен към дейностите, които подкрепят директно местната икономика и увеличават конкурентоспособността на стопанските единици на територията на МИГ-ПЕТРИЧ. Специфичните цели към него акцентират върху аграрния сектор, добавена стойност при преработката на земеделска продукция и къси вериги на доставка, развитието на микро бизнеса извън земеделието и технологичното обновяване в предприятията.

Специфична цел 2.1: Развитие на традиционни селскостопански производства и създаване на добавена стойност. Тази цел прако кореспондира с наличния потенциал на територията – благоприятните почвено-климатични условия за развитие на земеделието, традициите в аграрния сектор, а наличието на суровини предполага да се търси добавена стойност и скъсяване веригата на доставки на земеделските продукти.

Специфична цел 2.2: Диверсификация на местната икономика. Специфичната цел ще стимулира инвестиции за развитие и разнообразяване на икономическите дейности извън земеделието, насочени към насърчаване на местната конкурентоспособност - предоставяне на услуги, производства и занаяти, като по този начин да допринесе за създаването на заетост.

Освен това стратегията предвижда една хоризонтална цел **„Изграждане на умения на екипа на МИГ и популяризиране на изпълнението на СВОМР“**. Тя е фокусирана върху обмяната на добри практики, изграждането на капацитет на екипа на МИГ, членовете на УС и ОС, местната общност – местни лидери, уязвими групи, жени и младежи до 29 години, и други за успешната реализация на СВОМР. Постигането ѝ ще допринесе за по-голямата информираност, активиране на месните хора и изграждане на чувството на местна общност. Изпълнението на целта е обезпечено от финансирането по мярка „Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране“.

ОБЩА ЦЕЛ: УСТОЙЧИВО РАЗВИТИЕ НА ТЕРИТОРИЯТА НА МИГ-ПЕТРИЧ – ПОВИШАВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТ И РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА							
ПРИОРИТЕТ 1: Подобряване на средата и вдъхване на живот на територията на МИГ-Петрич				ПРИОРИТЕТ 2 Икономическо развитие - конкурентоспособно земеделие и насърчаване на предприемачеството			
СЦ 1: Подобряване и развитие на публичните услуги инфраструктура	СЦ 1.2: Сътрудничество за изграждане на общност			СЦ 2.1: Развитие на традиционни селскостопански производства и създаване на добавена стойност			СЦ 2.2: Диверсификация на местната икономика
Мярка 1.1.1: Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура	Мярка 1.2.1: Сътрудничество за реализиране на местни инициативи	Мярка 1.2.2: Сътрудничество за изготвяне на стратегии за „интелигентни селища“	Мярка 1.2.3: Сътрудничество на МИГ и подготвителни дейности за него	Мярка 2.1.1: Инвестиции в земеделските стопанства	Мярка 2.1.2: Инвестиции в преработка на селскостопанска продукция	Мярка 2.1.3: Сътрудничество за къси вериги на доставка	Мярка 2.2.1: Инвестиции в неселскостопански дейности
Хоризантална цел: Изграждане на местен капацитет мярка: Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за BOMP и тяхното популяризиране							

4.2. Измерими целеви стойности за резултатите (индикатори):

4.2.1. Индикатори за цялостното прилагане на стратегията за ВОМР – задължителни и специфични за МИГ:

Задължителни индикатори			
№	Индикатор	Стойност	Източник на информация
1	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“; брой	13	Формуляри за мониторинг; проектни досиета; ИСУН
2	R.40 „Интелигентен икономически преход в селските райони: Брой на подкрепени стратегии за „умни села“;	3	Административни договори; ИСУН
3	R.41 „Свързани европейски селски райони: Дял на населението в селските райони, ползващо се от подобрения достъп до услуги и инфраструктура чрез инвестиции от ОСП“; в процент	30%	Формуляри за мониторинг; проектни досиета; ИСУН
4	R.42 „Насърчаване на социалното включване: Брой лица, обхванати от проекти, свързани с подкрепа на дейности за социално включване“;	-	Неприложим за СВОМР
5	R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	350	Формуляри за мониторинг; Отчети на МИГ; ИСУН
Специфични индикатори по стратегията			
№	Индикатор	Стойност	Източник на информация
1	Брой подпомогнати проекти	29	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
2	Брой подпомогнати получатели	20	
3	Брой проекти с инвестиции за подобряване на публичните услуги и достъпа до тях	1	
4	Брой проекти за увеличаване туристическия интерес към територията на МИГ	1	
5	Брой проекти за популяризиране на местната култура - фолклор, кулинария, традиции, обичаи и възраждане на местни занаяти	2	

6	Брой проекти за популяризиране на спорта за здравословен и активен живот, и спортни дейности	1	
7	Брой доброволци, включени в проектите дейности	50	
8	Брой проекти предлагащи дигитални решения	2	
9	Модернизация на земеделските стопанства: дял на земеделските стопанства, получаващи подпомагане за инвестиции с цел реструктуриране и модернизиране, включително подобряване на ресурсната ефективност	40 %	
10	Брой животновъдни стопанства, получили подкрепа	2	
11	Брой на подпомогнати получатели с размер на стопанството измерен в СПО между 5 000 и 10 000 евро	1	
12	Дял на преработваната собствена земеделска продукция	20%	
13	Дял на проектите включващи инвестиции насочени към опазване на околната среда	20%	

4.2.2. Индикатори по мерки:

Мерки	изходни индикатори	бр.	индикатори за резултат	бр.	източник на информация
Мярка 1.1.1: Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура	Брой сключени договори	2	Брой проекти с инвестиции за подобряване на публичните услуги и достъпа до тях	1	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
	Брой подпомогнати проекти	2	Брой проекти за увеличаване туристическия интерес към територията на МИГ	1	
			R.41 Свързване на селските райони в Европа: дял от населението в селските райони, ползващо подобрен достъп до услуги и инфраструктура чрез подпомагане по ОСП	30%	
Мярка 1.2.1: Сътрудничество за реализиране на местни инициативи	Брой подпомогнати проекти	4	Брой проекти за популяризиране на местната култура - фолклор, кулинария, традиции, обичаи и възраждане на местни занаяти	2	Административни договори;

	Брой на подпомогнати сътрудничества	4	Брой проекти за популяризиране на спорта за здравословен и активен живот, и спортни дейности	1	Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
			R.0 Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания	30	
			Брой доброволци, включени в проектите дейности	50	
Мярка 1.2.2: Сътрудничество за изготвяне на стратегии за „интелигентни селища“	R.40 Интелигентен преход на икономиката в селските райони: брой на подпомаганите стратегии за „интелигентни селища“	3	Дял от населението на територията на МИГ, обхванато от стратегии за интелигентни селища	5%	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
	Брой на подпомогнати обединения на допустими получатели	3	Брой проекти предлагащи дигитални решения	2	
Мярка 1.2.3: Сътрудничество на МИГ и подготвителни дейности за него	Брой подпомогнати проекти	2	R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	20	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ;

	Брой проекти за вътрешнотериториално сътрудничество с друг/и МИГ в България	1	Дял от населението на територията на МИГ, обхванато от дейности за сътрудничество	20%	ИСУН
Мярка 2.1.1: Инвестиции в земеделските стопанства	Брой подпомогнати проекти	5	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	3	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
	Брой на подпомогнати получатели	5	Модернизация на земеделските стопанства: дял на земеделските стопанства, получаващи подпомагане за инвестиции с цел реструктуриране и модернизиране, включително подобряване на ресурсната ефективност	40%	
			Брой животновъдни стопанства, получили подкрепа	2	
			Брой на подпомогнати получатели с размер на стопанството измерен в СПО между 5 000 и 10 000 евро	1	
Мярка 2.1.2: Инвестиции в преработка на селскостопанска продукция	Брой подпомогнати проекти	1	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	1	Административни договори; Формуляри за мониторинг;

	Брой на подпомогнати получатели	1	Дял на преработваната собствена земеделска продукция	20%	Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
Мярка 2.1.3: Сътрудничество за къси вериги на доставка	Брой на подпомогнати получатели	1	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	1	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
	Брой подпомогнати проекти	1			
Мярка 2.2.1: Инвестиции в неселскостопански дейности	Брой подпомогнати проекти	10	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“	6	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
	Брой на подпомогнати получатели	10	Дял на проектите включващи инвестиции насочени към опазване на околната среда	20%	
Дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегиите за ВОМР и тяхното популяризиране	Брой сключени договори	1	R.37 „Нови работни места по подкрепените проекти“;	2	Административни договори; Формуляри за мониторинг; Проектни досиета; Отчети на МИГ; ИСУН
	Брой на подпомогнати получатели	1	R.0 „Брой лица, включени в дейности по обучения, информационни срещи и семинари и други дейности, свързани с трансфер на знания“	350	

4.3. Планирани дейности за постигане на целите и приоритетите на стратегията

За изпълнение на стратегията за ВОМР на МИГ-Петрич са осигурени служители на пълен работен ден за позициите – изпълнителен директор и експерт по прилагане на стратегията. Щатното разписание на персонала се утвърждава от УС на МИГ. Екипът е отговорен за цялостното изпълнение на дейностите по одобрената стратегия и прилагането на правилата и процедурите за реализиране на мерките, в т.ч. планът за действие.

Планът за действие е в пълно съответствие на задачите на МИГ, определени в чл. 33 от Регламент 2021/1060 са свързани основно с провеждането на следните дейности:

1. Изграждане на капацитета на местните действащи лица за разработване и изпълнение на операции.

В съответствие с конкретната задача, екипът на МИГ-Петрич ще провежда **информационни срещи, семинари, обучения и други събития**. Ключова роля на екипа на МИГ е да активизира потенциалните кандидати, да им дава насоки и да осъществява дейности за популяризиране и информация, насочени към местната общност. Това ще се постигне чрез провеждането на широкомащабни информационни кампании, вкл. и преди обявяването на поканите за прием. По време на обявения прием, екипът на МИГ ще извършва информационни дейности по населени места. На интернет страницата на МИГ ще се публикува актуална информация за предстоящи събития, покани за избор на проекти, резултати от оценката, протоколи от проведени заседания на органите на МИГ и комисията за оценка на проектите, годишни доклади, проучвания, представяне на добри практики, както и всякаква друга информация за дейността на МИГ и подхода ВОМР.

Предвижда се да бъдат провеждани и специализирани обучения, семинари, конференции за разпространение на добри практики и обмяна на опит на всички нива на изпълнение за екипа на МИГ, УС и ОС на МИГ и бенефициенти, местни лидери, лица от уязвими групи, жени, младежи и др.

2. Определяне на недискриминационни и прозрачни процедури и критерии за подбор, които не допускат конфликт на интереси и гарантират, че нито една от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не контролира решенията за подбор;

След подписване на договора за финансиране на стратегията, МИГ разработва недискриминационна и прозрачна процедура за подбор на проекти към стратегията за ВОМР, съобразена с изискванията и нормативната уредба. Процедурата се разработва при спазване на принципите за добро финансово управление:

- *Създаване на справедливи и прозрачни процедури* за осигуряване на прозрачни правила за избягване на конфликта на интереси в процеса на подбор на проекти. Цялостно документирание на процеса по оценка и подбор на проекти, чрез публикуване на интернет страницата на МИГ на протоколите от заседанията на комисията за избор.
- *Избягване двойно финансиране* чрез извършване на проверки;
- *Гарантиране, че правилата за допустимост са ясни и достъпни* за всички участници - чрез публикуване на интернет страницата на МИГ на правила за допустимост за всички програми, схеми и мерки, включени в стратегията.

Процедурата за подбор на проекти и конкретните критерии ще гарантират съгласуваност със стратегията за водено от общността местно развитие при избора на проекти, като същите се приоритизират според техния принос за постигане на целите на стратегията. Тя ще определя принципите за разработване и публикуване на покани за подаване на проекти, получаване на заявления за подкрепа и оценяване на тези заявления, както и избора на проекти и определяне на размера на финансовата подкрепа.

3. Изготвяне и публикуване на покани за предложения;

Екипът на МИГ разработва ежегодно индикативен график за приемите по съответните мерки от стратегията за ВОМР за следващата календарна година, който се одобрява от УС на МИГ и се публикува на интернет страницата на МИГ. Прием на проекти ще се извършва съобразно график, разпределен по години.

Обявата за прием на заявления се одобрява от УС на МИГ и се публикува на интернет страницата на МИГ и на съответната програма, на информационно табло пред офиса на МИГ, в местни медии, на публично достъпни места от територията на МИГ.

Подборът и оценката на проектите се извършва съгласно условията, публикувани в поканата и Насоките за кандидатстване, съобразени с националното законодателство.

4. Подбор на операциите, определяне на размера на подкрепата и представяне на предложенията на субекта, който отговаря за последната проверка на допустимостта преди одобряването им;

Подборът и оценката на проектните предложения ще се извършва в електронна среда в Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти (ИСУН). Комисиите за подбор на проекти могат да бъдат съставени от членове на общото събрание, като не доминира нито една от групите, представляващи конкретни интереси и делът на публичния сектор в комисията не може да надвишава 49 на сто от имащите право на глас. За гарантирането на принципа на публичност и прозрачност, МИГ работи с информационна система (база с данни) ИСУН, която да позволи проследяемост на всички етапи, през които преминава един проект – от подаване на заявлението за финансиране до неговата реализация и мониторинг.

5. Проследяване на напредъка към постигането на целите на стратегията и 6. Оценка на изпълнението на стратегията. Процесът на мониторинг и оценка е описан подробно в т. 7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка.

Промяна в стратегията може да се извършва при необходимост и спазване на правилата, разписани в административния договор за финансиране и приложимото законодателство. Измененията на стратегията ще се извършват след провеждането на публични обсъждания и консултации със заинтересованите страни.

5. Описание на мерките: (не повече от 4 страници за всяка мярка)

Мерки и дейности, финансирани от ЕЗФРСР:

ОБЩИ ПРАВИЛА ЗА ВСИЧКИ МЕРКИ

Допустимите кандидати/получатели на безвъзмездна помощ по мерките от стратегията за ВОМР на МИГ-ПЕТРИЧ трябва да имат постоянен адрес – за физическите лица и едноличните търговци, и седалище и адрес на управление за юридическите лица на територията на МИГ. Всички дейности по проектите по стратегията за ВОМР трябва се осъществяват на територията на МИГ.

Безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на кандидат/получател на финансова помощ, по проекти към стратегията за ВОМР на МИГ, за когото са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки, или който не е изпълнил разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ, и за който е налице конфликт на интереси по чл. 61 от Регламент (ЕС, Евратом) 2025/2509.

Максимален срок за изпълнение на проект е до 36 месеца за проекти на възложители по ЗОП или ПМС № 4 от 2024 г. и до 24 месеца за останалите бенефициенти (освен ако в мярката няма друго ограничение), но не по-късно от 15 септември 2029 г.

Разходите са допустими след сключване на административен договор. За разходи, свързани с инвестицията, които са извършени преди датата на кандидатстване, се считат за допустими, ако са извършени след 1 януари 2023 г.

Всички дейности трябва да съответстват на националното и европейско законодателство.

Безвъзмездните средства по мерките от ЕЗФРСР са под формата на възстановяване на действително направени от бенефициента допустими разходи.

Недопустимостта на категориите разходи по проектите, финансирани със средства от ЕЗФРСР, се определя съгласно чл. 73, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 2021/2115.

Инвестициите, включени в проектното предложение трябва да са придружени от решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда/решение по оценка и въздействие върху околната среда/решение за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка/становище по екологична оценка/решение за преценка на вероятната степен на значително отрицателно въздействие/решение по оценка за съвместимостта/писмо/разрешително от компетентния орган по околна среда (РИОСВ/МОСВ), издадени по реда на ЗООС и/или ЗБР и ЗВ.

Съгласно глава 5 „Финансово управление и контрол“, раздел I от ЗУСЕФСУ, не са допустими разходи за проекти или дейности, които са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на формуляра за кандидатстване от бенефициента, независимо дали всички свързани плащания са извършени от него.

Недопустимите за финансиране разходи по проекти от стратегиите за ВОМР:

1. за закупуване на права за селскостопанска продукция и закупуване на права за получаване на плащане;
2. за закупуване на земя на стойност над 10 % от общите допустими разходи за съответната операция, с изключение на закупуване на земя с цел опазване на околната среда и опазване на богатите на въглерод почви, или закупуване на земя от млади земеделски стопани чрез използване на финансови инструменти; при финансовите инструменти този таван се прилага за допустимите публични разходи, изплащани на крайния получател или, в случай на гаранции — до размера на базовия заем;

3. за закупуване на животни и закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане с цел, различна от: - възстановяване на земеделския или горския потенциал след природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофално събитие;
- предпазване на селскостопанските животни от големи хищници или от използването им в горското стопанство вместо машини; - отглеждане на застрашени породи съгласно определението в член 2, точка 24 от Регламент (ЕС) 2016/1012 на Европейския парламент и на Съвета (45) в рамките на задълженията, посочени в член 70; или - опазване на сортове растения, застрашени от генетична ерозия, в рамките на задълженията, посочени в член 70;
4. за лихви по дългове, с изключение на свързани с безвъзмездни средства, отпуснати под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;
5. за инвестиции в широкомащабна инфраструктура, както е определена от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП, която не е част от стратегиите за водено от общностите местно развитие, установени в член 32 от Регламент (ЕС) 2021/1060, с изключение на инвестиции в широколентова инфраструктура и превантивни действия за защита от наводнения или защита на бреговете с оглед на ограничаване на последиците от възможни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления или катастрофални събития;
6. за инвестиции в залесяване, които не са съвместими с целите, свързани с околната среда и климата, в съответствие с принципите за устойчиво управление на горите, разработени в общоевропейските насоки за залесяване и повторно залесяване;
7. за инвестиции и дейности, които не са в съответствие с мерките и условията, посочени в становището за екологична оценка на СПРЗСР;
8. за инвестиции и дейности, за които не е налице акт на компетентните органи по околна среда по реда и условията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт;
9. за закупуване и/или инсталиране на оборудване, машини и съоръжения втора употреба;
10. за закупуване на лизинг на недвижима собственост;
11. за данък върху добавена стойност (ДДС), с изключение на невъзстановим ДДС, когато е поет действително и окончателно от кандидатите;
12. за оперативни разходи, включително разходи за поддръжка, наеми, застраховка, както и други разходи, възникнали при изпълнение на договори за лизинг, марж/печалба за лизингодателя, разходи за лихви, разходи за неустойки и такси, режийни разходи;
13. за банкови такси, разходи за гаранции, изплащане и рефинансиране на лихви;
14. за принос в натура;
15. за изследвания за разработване на нови продукти, процеси и технологии;
16. за търговия на дребно, с изключение на интервенциите, за които е допустимо предоставянето на подкрепа за този тип дейност;
17. за закупуване, включително чрез финансов лизинг, на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер, за частта над пазарната им стойност;
18. за сертификация по НАССР (Анализ на опасностите и контрол на критичните точки) и по други международно признати стандарти;
19. които представляват обикновена подмяна;
20. свързани с плащания в брой;

21. за общи разходи, извършени преди 01.01.2023 г.;
22. за закупуване на превозни и транспортни средства, с изключение на специализирани такива, в зависимост от допустимите за подпомагане дейности по съответната интервенция в СПРЗСР;
23. предвиждащи фиксирани плащания и мерки, свързани със схеми за плащания на площ;
24. за инфраструктура, свързана с пътища и/или водопреносни и канализационни системи, когато не са част от по-голям проект или не са свързани с дейности, отговарящи на концепцията за интелигентни селища;
25. за основни земеделски инвестиции, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции;
26. за изграждане/ремонт/реконструкция на места за настаняване;
27. за напоителни инсталации;
28. за закупуване на земя и сгради на стойност, надвишаваща стойността на данъчната оценка;
29. за строителна техника, включително самоходни машини, когато проектът е свързан със земеделска дейност, включително животновъдни обекти и складове за съхранение на продукция;
30. извършени преди подаване на проектното предложение, с изключение на общите разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор.

За дейностите по сътрудничество и подготвителни дейности за него, не са допустими разходи за:

1. разходи, за които е получено финансиране от националния бюджет или бюджета на Европейския съюз, в т.ч. по подмярка 19.4 „Текущи разходи и популяризиране на стратегия за Водено от общностите местно развитие“ от ПРСР 2014 – 2020 г.;
2. разходи за обикновена подмяна;
3. закупуване на животни;
4. закупуване на едногодишни растения;
5. закупуване на земя и сгради;
6. принос в натура;
7. разходи, платени в брой (с изключение на разходите за командировки, пощенски и куриерски услуги, такси за издаване на изискуеми документи и разходи за застрахователни премии), както и за опростени разходи съгласно чл. 83, ал. 1, букви "б", "в" и "г" от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 година);
8. банкови такси;
9. заявени за финансиране разходи в частта им, която надвишава определените референтни стойности когато има такива;
10. възнаграждения, свързани с координация на дейностите, надвишаващи 10 на сто от стойността на допустимите разходи за всяка МИГ, партньор по проекта;
11. разходи, платени преди подаване на заявление за планирани дейности за сътрудничество и след крайния срок за тяхното извършване;
12. разходи за закупуване на транспортни средства;
13. разходи за изграждане и ремонт на места за настаняване;

14. разходи за информираност и публичност, които не отговарят на изискванията, посочени в Единния наръчник на бенефициента за прилагане на правилата за информация и комуникация 2021-2027 г., съгласно приложение № 1 от Националната комуникационна стратегия за програмен период 2021-2027 г.;
15. разходи за пътни, дневни и квартирни, извършени в полза на партньор/и по дейностите за сътрудничество;
16. разходи за командировки, надвишаващи стойностите, определени в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.);
17. дневни пари за командировки в чужбина, надвишаващи определените в Приложение № 2 на Наредбата за служебните командировки и специализациите в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г.;
18. за нощувки в страната, надвишаващи 120 лв. за един човек и разходи, надвишаващи определените в Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.).

Мярка 1.1.1: „Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура“

Описание на целите	Според данни от социално-икономическия анализ на МИГ ПЕТРИЧ, както и План за интегрирано развитие на общините (ПИРО) за периода 2021-2027 г., ясно се очертават редица недостатъци в публичната инфраструктура и предлаганите публични услуги. Качеството на живот на територията на селските райони се определя до голяма степен от качеството на публичната инфраструктура, достъпа до публични услуги и блага, които се осигуряват от държавата и общините. Настоящата мярка цели да осигури помощ за инвестиции свързани с подобряване средата за живот и увеличаване туристическия интерес към територията на МИГ; за инвестиции насочени към подобряване на публичните услуги и достъпа до тях (<i>културни; спортни и свързани със свободното време и отдиха; социални; услуги, свързани с информационните и комуникационни технологии и др.</i>) и развитие на публичната инфраструктура, вкл. туристическа инфраструктура.
Допустими кандидати	Община Петрич
Допустими дейности и разходи	1. Строителство, реконструкция и/или рехабилитация на нови и съществуващи улици и тротоари и съоръженията и принадлежностите към тях (напр. автобусни спирки); 2. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони; 3. Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят или ще се предоставят обществени услуги, вкл. и

	дейности за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствени нужди; 4. Изграждане и/или обновяване на <i>озеленени площи, площи за широко обществено ползване</i>, предназначени за трайно задоволяване на обществените потребности от общинско значение; 5. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на <i>спортна инфраструктура</i>; 6. Реконструкция, ремонт, реставрация, закупуване на оборудване и/или обзавеждане на <i>обекти, свързани с културния живот</i>; 7. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане и/или закупуване на съоръжения на <i>туристическа инфраструктура (например: туристически информационни центрове, посетителски центрове за експониране на местно природно и културно наследство и предоставящи услуги с познавателна и образователна цел; центрове за изкуство и занаяти с туристическа цел и др.)</i>; 8. Допустими са общи разходи свързани с проекта, извършени както в процеса на подготовка на проекта, така и по време на неговото изпълнение, в размер на 12 на сто от допустимите разходи. Допустимите дейности трябва: • Да се изпълняват в съответствие с плана за интегрирано развитие на община Петрич; • В рамките на дейност „Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на спортна инфраструктура“ са допустими инвестиции и в общинска образователна инфраструктура, която включва детска градина, основно или средно училище, и в паркове.
Финансови параметри за проектите:	• Минималният размер на едно проектно предложение е 10 000 лв. • Максималният размер на едно проектно предложение е 391 160 лв.
Интензитет на подпомагане:	Финансовата помощ е в размер на 100 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. Максимален размер на безвъзмездната помощ – 391 160 лв.

Критерии за оценка и тяхната тежест	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки
	1	Проектът включва инвестиции за създаване на достъпна среда	30
	2	Въздействие върху населението, което ще се възползва от проекта: максимум - 20 т.	20
	2.1	Проектът обхваща населено място с население над 200 жители – 5 т.	
	2.2	Проектът обхваща населено място с население над 1000 жители – 10 т.	
	2.3	Проектът обхваща инвестиции в повече от едно населени места – 20 т.	
	3	Проектът допълва инвестициите, водещи до по-голяма завършеност на инфраструктурата	20
	4	В населеното място, в което се извършва инвестицията, не е изпълняван проект, финансиран от ЕЗФРСР през програмен период 2014 – 2020 г.	10
	5	Проектът е за инвестиция свързана с предоставянето на нова услуга за общността, вкл. туристическа	20
		ОБЩО	100
Праг на преманиване – 20 т.			
Други елементи	Не са допустими за подпомагане инвестиции за улици, които са част от местен или републикански път, както и закупуване на едногодишни растения и тяхното засаждане. За проектите се представя анализ разходи-ползи, от който да е видно, че проектното предложение няма да генерира приходи, или ако генерира, същите се разходват само за нестопанските цели на кандидата, свързани изцяло с целите на проекта. Допустимо е предоставянето на авансово плащане, в размер до 50% от стойността на одобрената финансова помощ по проектното предложение.		
Мярка 1.2.1: Сътрудничество за реализиране на местни инициативи чл. 77, параграф 1, буква „е“ „Подкрепа за други форми на сътрудничество“			
Описание на целите	Подпомагането по мярката цели реализирането на проекти за сътрудничество в различни сфери на социално-икономическия живот на местната общност, свързани с изпълнение на непроизводствени дейности, и които са в полза на местните потребности и използват местните предимства и потенциал. Финансова подкрепа ще се предоставя на проекти, които заздравяват връзките и обединяват местните жители от различни поколения и етноси за опазване на селското природно и културно наследство, и подобряване качеството на живот в цялост. Реализирането на мярката ще допринесе за:		

	- Насърчаване включването на местното население в реализацията на общи инициативи за изучаване, съхраняване, приемственост между поколенията и популяризиране на наследството и природния потенциал, околната среда, вкл. дигитализацията му; - Разкриване на богатството на местния фолклор, кулинария, традиции, обичаи и възраждане на местни занаяти, и повишаване обществен интерес към неговото опазване и разпространение; - Поощряване на сътрудничество и гражданската ангажираност чрез инициативи свързани с популяризиране, насърчаване и утвърждаване на спорта като културна и социална необходимост; - Популяризиране на спорта за здравословен и активен живот, разнообразяване на свободното време и повишаване качеството на живот на местното население, чрез осъзната промяна в отношението и културата на практикуване на физически активности и спортни дейности.
Допустими кандидати	Допустимите кандидати са обединения от две или повече юридически лица, които са обединени в неформална форма на сътрудничество. Участниците в обединението може да бъдат: ЮЛНЦ, читалища, спортни клубове, община Петрич. Получател на помощта е един от допустимите партньори в обединението, който е определен за такъв. Кандидатът задължително представя споразумение за сътрудничество (партньорско споразумение) с най-малко един партньор, като ясно описва ролята на всеки партньор за изпълнение на проектното предложение.
Допустими дейности	Допустими са дейности за реализиране на местни инициативи, включващи проучвания, семинари, конференции, фестивали с културна или спортна насоченост, събития свързани с популяризиране на местното природно и/или културно наследство и/или спорта, срещи и презентации на различни теми пред определените в проекта целеви групи, за запознаване на местната общност с различни теми допринасящи за постигането целите на мярката, дейности за насърчаване приемствеността между поколенията, подкрепа за доброволчески инициативи от страна на представители на местната общност във всички сектори на социалния живот и др. Действия за насърчаване участието на жителите в културни и/или спортни дейности (подкрепа по отношение на анимация, споделени дейности, закупуване и обновяване на колективно оборудване за практикуване на дейности, развитие на услуги свързани със спорт и здраве). Демонстрационни дейности и събития, насочени към популяризиране наследството на територията във всичките му форми.
Допустими разходи	Допустими са непроизводствени разходи за осъществяване на проекта за сътрудничество:

	1. Разходи за възнаграждения на лица пряко свързани с проекта, вкл. разходи за осигуровки за сметка на работодателя за периода на изпълнение на проекта до 5 на сто от всички допустими разходи. 2. Разходи за външни услуги – напр. озвучение, наем техника, наем на сцена/терен/ помещение, осветление, транспортни, и др. 3. Разходи за наем или закупуване на дълготрайни материални активи. 4. Разходи за закупуване на консумативи и материали, свързани с изпълнение на конкретните дейности – напр. екипи, носии, топки, карти и др. 5. Разходи за разпространение на информация и популяризиране. 6. Други разходи, обвързани с провеждане на дейностите по проекта.		
Финансови параметри на проектите	Минимален размер на общо допустимите разходи – 5 000 лв. Максималната стойност на едно проектно предложение - 50 000 лв.		
Интензитет на помощта	Безвъзмездната финансова помощ е 100% от допустимите разходи.		
Критерии за оценка и тяхната тежест	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки
	1	Проектното предложение включва дейности, които ще се изпълняват на територията на повече от едно населено място	10
	2	Дейностите по проектното предложение насърчават съвместно участие на различни социални и граждански групи, вкл. осигуряват включване на малцинствени групи и/или хора с увреждания и/или деца	20
	3	Дейностите по проекта са насочени към приемственост между поколенията и пренасят културен опит, знания, умения и традиции между участници от различните поколения с активното участие на деца и млади хора	20
	4	Дейностите по проекта предвиждат сътрудничество между повече от двама допустими получатели	10
	5	Проектните дейности предвиждат дигитализация на традиционни обичаи и занаяти	20
	6	В проекта са включени изяви/дейности/събития с участието на жени	20
		ОБЩО	100
Други елементи	Максимална продължителност на дейностите по проекта – 18 месеца.		
Мярка: Сътрудничество за изготвяне на стратегии за „интелигентни селища“ чл. 77, параграф 1, буква „е“ „Подкрепа за други форми на сътрудничество“			

Описание на целите	Мярката предвижда изготвяне на концепция за интелигентно селище, която ще се изпълнява на предварително дефинирана малка територия – например едно село или квартал, ще дефинира конкретни проблеми за решаването им с конкретни дейности в определен срок. Концепцията може да засяга всякакъв тип проблеми – социални, екологични, икономически, културни предизвикателства и др. Концепцията за интелигентно селище предполага участието на местните хора в подобряването на техните икономически, социални или екологични условия, сътрудничество с други общности, социални иновации и разработване на стратегии за интелигентни селища. Концепцията за интелигентно село също така предлага приемането на интелигентни решения както в публичния, така и в частния сектор в широк спектър от области на политиката, като например подобряване на достъпа до услуги, развитие на къси вериги за доставка на храни и развитие на възобновяеми енергийни източници.
Допустими кандидати	Допустимите кандидати са обединения от две или повече физически или юридически лица, които са обединени в неформална или формална форма на сътрудничество. Участниците в обединението може да бъдат: 1. Община Петрич, включително чрез кмет или кметски наместник на конкретното населено място; 2. ЮЛНЦ, читалища, спортни клубове; 3. Физически и юридически лица, регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите, вкл. земеделски стопани; 4. Физически лица, вкл. земеделски стопани, занаятчии и т.н. Получател на помощта е един от допустимите партньори в обединението, който е определен за такъв. Обединението се формализира с подписване на партньорско споразумение, в която се определят целите на обединението и конкретните роли в него на всеки участник.
Допустими дейности	При разработване на концепцията са допустими дейности за провеждане на проучвания и анализ, дейности за информираност на местната общност и заинтересовани страни, провеждане на работни срещи, срещи за обсъждания и срещи за разработка на концепцията и др. допринасящи за предлагане на иновативни подходи за решаване на конкретни проблеми. Съдържанието на концепцията задължително включва следните примерни описания: 1. Описание на ситуацията и конкретната територия, описание на активите, възможностите и местните предимства на селото/територията, както и описание на предизвикателствата и нуждите, и SWOT анализ. 2. Логика на намеса, включваща йерархия от цели за отговор на SWOT, ключови действия за постигане на целите, очаквани резултати; 3. Планиране на финансови и човешки ресурси; 4. Описание на необходимия капацитет за прилагане, управление и как ще се осъществява мониторинг.

	Също така, концепцията трябва да опише компонентите, които отразяват основните принципи на концепцията за „интелигентно село“, как ще бъдат ангажирани заинтересованите страни, връзка със стратегията за ВОМР и др. стратегически документи за територията на МИГ, за да се избегне дублирането на усилия. Препоръчително е предложените решения да включват серия от иновативни елементи (дигитални, социални, технологични или други иновации), които могат да помогнат на селото/общността да преодолее своите предизвикателства по „нетрадиционен“ начин. Заинтересованите страни от местната общност трябва да бъдат ангажирани възможно най-много на всички етапи от процеса (напр. оценка на нуждите, обсъждане на различни версии на документа, цели на плана, действия, които могат да бъдат предприети и т.н.). Допустимо е концепцията да надгражда вече съществуваща стратегия. Концепцията трябва да включва времева рамка, конкретни дейности и примерен бюджет.
Допустими разходи	1. Разходи за услуги – например: изготвяне на проучвания и анализи, разработване на технически и инвестиционни проекти и др. 2. Разходи за провеждане на работни срещи и събития във връзка с изготвяне на концепцията за интелигентно село, вкл. обучения, семинари; 3. Отпечатване на информационни материали или изработка и публикации в електронни медии, онлайн платформи или други интернет базирани социални мрежи на информационни материали; 4. Офис материали и консумативи – до 5 на сто от разходите по т. 1-3, когато са пряко свързани с изпълнение на дейностите по проекта
Финансови параметри на проектите	Минимална стойност на едно проектно предложение е 5 000 лв. Максималната стойност на едно проектно предложение е 29 337 лв.
Интензитет на помощта	Безвъзмездната финансова помощ е 100% от допустимите разходи.

Критерии за оценка и тяхната тежест	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки
	1	Концепцията е разработена от представители на: ○ Един сектор – публичен ИЛИ частен ИЛИ неправителствен – 10 т. ○ Два сектора: публичен <i>и/или</i> частен <i>и/или</i> неправителствен – 20 т. ○ три сектора: публичен, частен и неправителствен – 30 т.	30
	2	Концепцията предлага мерки/дейности свързани с решаване на проблеми на една или повече от следните групи лица: деца и младежи, хора с увреждания, малцинства или маргинализирани общности, възрастни хора, като пряко ги ангажира	20
	3	В концепцията са идентифицирани проектни идеи/мерки/дейности и посочени различни източници на финансиране: собствени средства, дарители (частно финансиране), европейски фондове, стратегията за ВОМР на МИГ, доброволчество, други източници на финансиране и т.н.	30
	4	Концепцията предлага мерки/дейности свързани с въвеждането на нови дигитални решения	20
	ОБЩО		100
Минимален праг на преминаване: 20 т.			
Други елементи	Продължителност на изпълнение на проектното предложение – до 12 месеца.		
Мярка: 2.1.1. Инвестиции в земеделски стопанства			
Описание на целите	Мярката адресира към потребностите и потенциала за развитие, свързани с ниски нива на технологична модернизация, цифровизация и енергийна ефективност в земеделските стопанства, недостатъчна инвестиционна активност, укрепване жизнеспособността на земеделските стопанства, повишаване доходите на заетите в земеделието и др. Подпомагането по мярката цели стимулиране на земеделските стопани да въвеждат иновативни технологии за подобряване конкурентоспособността на селскостопанския сектор, като например инвестиции в прецизно земеделие, въвеждане на автоматизирани системи, цифровизация и енергийна ефективност в земеделските стопанства и други технологии, които намаляват производствените разходи и въздействието на дейността върху околната среда на територията на МИГ. Особено внимание се обръща на малките стопанства с размер на СПО между 5 000 и 10 000 евро, като се дава предимство и увеличен интензитет на безвъзмездна финансова помощ на малките и ниско конкурентни семейни		

	стопанства, с цел те да подобрят качеството на продукцията и производителността на стопанството, с оглед повишаване на доходите на заетите в сектора. Чрез подпомагането на тези стопанства се цели да се постигне по-висока производителност, възвращаемост и рентабилност, която да гарантира повишаването на производителността и запазване на заетостта в сектора. Подпомагането по мярката адресира към развитие на животновъдството, което в последните години е в упадък на територията на МИГ-ПЕТРИЧ.
Допустими кандидати	Допустими получатели са новосъздадени и съществуващи земеделски стопани, които: 1. са регистрирани като земеделски стопани по реда на Закона за подпомагане на земеделските производители; 2. са физически лица или юридически лица, регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите; 3. имат минимален стандартен производствен обем /СПО/ на земеделското стопанство над 5 000 евро; 4. имат разработен бизнес план за дейностите в земеделското стопанство и доказващ подобряване на дейността на земеделското стопанство чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности; 5. земеделските стопанства, за които е приложимо, трябва да отговарят на изискванията на Закона за ветеринарномедицинската дейност.
Допустими дейности	Подкрепа се предоставя за материални и нематериални инвестиции, вкл. СМР в земеделските стопанства за покриване нуждите на същите, съобразени с техният капацитет, чрез инвестиции, свързани с дейностите по производство на първична селскостопанска продукция, съхранение само на собствени земеделски продукти, вкл. и подготовка на собствената продукция за продажба и др. Допустими са следните примерни дейности: • Модернизация и механизация в земеделските стопанства, свързана с намаляване на производствените разходи и повишаване производителността на труда; • Инвестиции за постигане съответствие с нововъведени стандарти на Общността приложими за съответните стопанства; • Подобряване на енергийната ефективност и инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление за нуждите на земеделските стопанства; • Инвестиции за съхранение на земеделската продукция с цел запазване качеството на продукцията; • Инвестиции в изграждане/реконструкция/закупуване на машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително за съхранение на оборска тор;

	• Инвестиции в недвижима собственост, свързана с дейността на земеделските стопанства; • Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения, десертни лозя, медоносни дървесни видове за производство на мед и бързорастящи храсти и дървесни видове за производство на биоенергия; • Инвестиции, насочени към повишаване на изискванията за хуманно отношение към животните и повишаване на биосигурността.
Допустими разходи	1. строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; 2. закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар; 3. общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение; 4. софтуер и други нематериални активи, различни от софтуер; 5. специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта; 6. основни земеделски инвестиции*, когато са свързани със социално земеделие и/или такива, свързани с колективни инвестиции; „Основни земеделски инвестиции“ - самоходна техника за обработка на почвата, прибиране и/или съхранение на реколтата, отглеждане на растениевъдна и животновъдна продукция – колесни трактори, верижни трактори, специализирани самоходни машини (силажкомбайни, зърнокомбайни и др.) и друг вид самоходни машини с мощност по-голяма от 50 к.с., включително и когато те се използват в животновъдните обекти. Прикачен инвентар не следва да се третира като основни земеделски инвестиции.
Финансови параметри за проектите:	за кандидати с икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем от 5 000 евро до 8 000 евро включително: Минимален размер на общо допустимите разходи – 5 000 лв. Максимален размер на общо допустимите разходи – 195 580 лв. за кандидати с икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем над 8 000 евро: Минимален размер на общо допустимите разходи – 10 000 лв. Максимален размер на общо допустимите разходи – 391 160 лв.
Интензитет на подпомагане:	Интензитет на подпомагане на проекти за кандидати с икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем до 8 000 евро включително: Финансовата помощ е 85 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи за инвестиции на малки стопанства.

	Интензитет на подпомагане на проекти за кандидати с икономически размер на стопанството, измерен в стандартен производствен обем над 8 000 евро: Финансовата помощ е в размер на 50 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи. Максималното подпомагане може да бъде увеличено на 80% за инвестиции, извършени от млади земеделски стопани, които отговарят на следните условия съгласно СПРЗСР: - към момента на подаване на проектното предложение земеделският стопани е на възраст не повече от 40 навършени години; - да е ръководител на земеделско стопанство лице, което изпълнява следните условия: кандидат/бенефициент физическо лице, собственик на предприятието на кандидата/бенефициента ЕТ или собственик на капитала на кандидата/бенефициента ЕООД. В случай на юридическо лице (ЕООД), условието е управителят да бъде едноличен собственик на капитала на дружеството-кандидат; - да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост; - да е лице, което притежава професионални умения и компетентности в областта на селското стопанство и/или ветеринарната медицина, и/или икономическо образование със земеделска насоченост, е такова, което има завършено средно/висше образование в областта на селското стопанство или ветеринарната медицина, или средно/висше икономическо образование със земеделска насоченост; и/или удостоверение за завършен курс от минимум 150 часа или свидетелство за професионална квалификация в областта на селското стопанство.
--	--

Критерии за оценка и тяхната тежест	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки
	1	Проектът е насочет към подпомагане на инвестиции трайни насаждения и зеленчуци в земеделското стопанство	10
	2	Кандидатът е млад фермер, който е физическо лице или едноличен търговец на възраст от 18 навършени до 40 навършени години, към датата на кандидатстване	5
	3	Иновативност на проекта – проектът е насочен към внедряването на нов за стопанството продукт/ техника /технология и/или въвеждането на нов за територията на МИГ-ПЕТРИЧ продукт или услуга	10
	4	Проектът включва дейности за социално земеделие.	10
	5	Стопанството на кандидата е с размер от 5000 до 10000 евро, измерен в СПО	10
	6	Проектът вкл. инвестиции в технологии за намаляване на влиянието на стопанството върху околната среда, вкл. кръгова икономика (най-малко 50% от заявените средства)	10
	7	Проектът допринася за устойчивото и цифрово икономическо развитие, дигитализация и роботизация, в това число устойчива енергия	10
	8	Инвестициите по проекта са изцяло насочени към животновъдни стопанства, вкл. пчеларство	15
	9	Подпомагането е насочено към производство на биологични продукти	10
	10	Създаване на заетост – създаване на 1 постоянно работно място	10
		ОБЩО	100
Минимален праг на преминаване: 20 точки			
Други елементи	Недопустимо е закупуване на селскостопански машини, с изключение на такива, предвидени за социално земеделие* и такива, свързани с колективни инвестиции. „Социално земеделие“ - всички дейности, при които се използват земеделски ресурси за насърчаване или разработване на социални услуги като рехабилитация, терапия, защитена заетост, образование през целия живот и други дейности, които допринасят за социално включване. Социалното земеделие включва следните четири основни видове дейности - рехабилитация и терапия; работно включване и социална интеграция; образование; грижа за хората. Защитена заетост е заетост в среда, в която хората с увреждания получават услуги и обучение за развиване на работни умения и поведение, и която е безопасна и не е конкурентна.		

	Материалните и нематериалните инвестиции включени в проектното предложение трябва да са в съответствие с параметрите и дейностите, обект на подпомагане и включени в разработения бизнес план. В рамките на интервенцията е допустимо предоставянето на авансово плащане, в размер на 50% от стойността на одобрената финансова помощ по проектното предложение. В рамките на интервенцията е допустимо закупуване на активи чрез финансов лизинг.
Мярка 2.1.2 „Инвестиции в преработка на селскостопанска продукция”	
Описание на целите	Прилагането мярката цели да допринесе за създаване на добавена стойност за местните земеделски продукти, като подкрепи развитието на земеделски стопанства и предприятия, преработващи първична земеделска продукция от територията на МИГ ПЕТРИЧ чрез: • Подобряване на цялостната дейност, икономическата ефективност и конкурентоспособността на стопанствата и предприятията от хранително-преработвателната промишленост чрез инвестиции в иновации и модернизиране, ефективно използване на ресурсите, въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и процеси, технологии водещи до намаляване на емисиите и др. • Насърчаване сътрудничеството между земеделските производители и преработвателите, и насърчаване на земеделските производители да преработват собствената си земеделска продукция.
Допустими кандидати	Подкрепа се предоставя за новосъздадени и съществуващи предприятия за инвестиции в материални и/или нематериални активи подобряващи цялостната дейност на предприятията. За подпомагане могат да кандидатстват лица, които към датата на подаване на заявлението за подпомагане са: 1. Земеделски стопани, които: • Са регистрирани съгласно Закона за подпомагане на земеделските производители най-малко 12 месеца преди дата на кандидатстване. • Са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите, • Имат минимален стандартен производствен обем на земеделското стопанство не по-малко от левовата равностойност на 8000 евро. • Най-малко 51%/ от предвидените за преработка селскостопански продукти трябва да са произведени в земеделското стопанство на кандидата. 2. Еднолични търговци и юридически лица, различни от кандидатите по т. 1, които са регистрирани по Търговския закон или Закона за кооперациите.
Допустими дейности	Дейностите по преработка и/или маркетинг /предлагането на пазара на продукти/ са включени в приложение I на Договора за функционирането на Европейския съюз или памук, и обхващат следните сектори: мляко и млечни продукти, включително яйца от птици; месо и месни продукти; плодове и

	зеленчуци, включително гъби; пчелен мед; зърнени, мелничарски и нишестени продукти; растителни и животински масла и мазнини; технически и медицински култури, включително маслодайна роза и билки; готови храни за селскостопански животни; гроздова мъст, вино и оцет. Инвестициите, обект на подкрепа следва да са свързани с преработка и/или маркетинг на продукти в обхвата на Приложение I към Договора за функциониране на Европейския съюз или на памук, с изключение на рибни продукти, свързани със следните примерни допустими дейности: • Въвеждане на нови процеси и технологии за производство на продукти, включително такива свързани с къси вериги на доставка; • Дейности свързани с изграждане, придобиване и модернизиране на сгради и други недвижими активи необходими за производството и маркетинга; • Инсталиране на нови машини и оборудване за подобряване на производствения процес и маркетинга; • Дейности свързани с инвестиции в активи за съхранение, преработка, пакетиране, охлаждане, замразяване и сушене с цел запазване качеството на продукцията и суровината; • Внедряването на системи за управление на качеството; • Инвестиции за производство на енергия от възобновяеми енергийни източници (водна, вятърна, слънчева, геотермална енергия и остатъчна/отпадъчна биомаса) за собствено потребление; • Постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения • Дейности за инвестиции в оборудване на съоръжения за съхраняване или оползотворяване на различни отпадъчни суровини от селскостопански продукти получени в резултат на извършваната преработка; • Оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадни води, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработката и маркетинга.
Допустими разходи	Подкрепата по мярката се предоставя в съответствие с чл. 73 от Регламент (ЕС) 2021/2115 само за материални и/или нематериални активи, в това число машини, съоръжения, оборудване, включително и недвижима собственост, както и общи разходи, свързани с подпомаганата дейност: 1. строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване на сгради и други недвижими активи, включително изграждане/модернизиране и оборудване на лаборатории, собственост на кандидата, разположени на територията на предприятието и са пряко свързани с нуждите на производствения процес; 2. закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане; 3. софтуер и други нематериални активи, различни от софтуер; 4. инвестиции за постигане съответствие със стандартите на Общността, включително пречиствателни съоръжения

	5. специализирани превозни и транспортни средства, включително хладилни такива, за превоз на суровините или готовата продукция, използвани и произвеждани от предприятието. Общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение.																																	
Финансови параметри на проектите	Минимален размер на общо допустимите разходи по проект – 20 000 лв. Максимален размер на общо допустимите разходи по проект – 391 160 лв.																																	
Интензитет на помощта	Финансова помощ по мярката се предоставя под формата на възстановяване на действително направени и платени допустими разходи. Финансовата помощ е в размер на: 65 % от общите допустими разходи за проекти, представени от микро-, малки или средни предприятия																																	
Критерии за оценка и тяхната тежест	<table><tr><th colspan="2">КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР</th><th>Максимален брой точки</th></tr><tr><td>1</td><td>Проектът предвижда инвестиции изцяло за въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и/или инвестиции изцяло насочени към производство на енергия от ВЕИ за собствени нужди</td><td>20</td></tr><tr><td>2</td><td>Проектът създава заетост – максимум 20 т.</td><td>20</td></tr><tr><td>2.1</td><td>Създава се 1 ново работно място – 10 т.</td><td></td></tr><tr><td>2.2</td><td>Създават се 2 или повече работни места – 20 т.</td><td></td></tr><tr><td>3</td><td>Проектът предвижда изцяло използването на местни доставчици на суровини</td><td>10</td></tr><tr><td>4</td><td>Проектът и за инвестиции за преработка на суровини от сектор плодове и зеленчуци</td><td>10</td></tr><tr><td>5</td><td>Проектът и за инвестиции за преработка на суровини от сектор Животновъдство, вкл. пчеларство</td><td>15</td></tr><tr><td>6</td><td>Проектът предвижда инвестиции за подобряване на капацитета на предприятието с 30 %</td><td>15</td></tr><tr><td>7</td><td>Проекта включва преработка на биологични продукти</td><td>10</td></tr><tr><td colspan="2">ОБЩО</td><td>100</td></tr></table>	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки	1	Проектът предвижда инвестиции изцяло за въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и/или инвестиции изцяло насочени към производство на енергия от ВЕИ за собствени нужди	20	2	Проектът създава заетост – максимум 20 т.	20	2.1	Създава се 1 ново работно място – 10 т.		2.2	Създават се 2 или повече работни места – 20 т.		3	Проектът предвижда изцяло използването на местни доставчици на суровини	10	4	Проектът и за инвестиции за преработка на суровини от сектор плодове и зеленчуци	10	5	Проектът и за инвестиции за преработка на суровини от сектор Животновъдство, вкл. пчеларство	15	6	Проектът предвижда инвестиции за подобряване на капацитета на предприятието с 30 %	15	7	Проекта включва преработка на биологични продукти	10	ОБЩО		100
	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки																															
	1	Проектът предвижда инвестиции изцяло за въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и/или инвестиции изцяло насочени към производство на енергия от ВЕИ за собствени нужди	20																															
	2	Проектът създава заетост – максимум 20 т.	20																															
	2.1	Създава се 1 ново работно място – 10 т.																																
	2.2	Създават се 2 или повече работни места – 20 т.																																
	3	Проектът предвижда изцяло използването на местни доставчици на суровини	10																															
	4	Проектът и за инвестиции за преработка на суровини от сектор плодове и зеленчуци	10																															
	5	Проектът и за инвестиции за преработка на суровини от сектор Животновъдство, вкл. пчеларство	15																															
	6	Проектът предвижда инвестиции за подобряване на капацитета на предприятието с 30 %	15																															
7	Проекта включва преработка на биологични продукти	10																																
ОБЩО		100																																
Праг на преминаване – 20 точки																																		
Други елементи	Проектните предложение се придружават от разработен бизнес план за дейностите по преработка на селскостопански продукти и доказващ подобряване на дейността на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности Материалните и нематериалните инвестиции включени в проектното предложение трябва да са в съответствие с параметрите и дейностите, обект на подпомагане и включени в разработения бизнес план.																																	

Мярка 2.1.3: Сътрудничество за къси вериги на доставка	
Описание на целите	Скъсяването на веригата на доставки на селскостопански продукти дава възможност от една страна да се гарантира качество на продуктите, и от друга – да се увеличи стойността за производителите. Популяризирането на късите вериги на доставки ще създаде добавена стойност на селскостопанските продукти, на местното развитие и местната идентичност. В социално-икономическия анализ е идентифицирана потребност от сдружаване на земеделските стопани с оглед скъсяване веригата на доставки, популяризиране на местните традиционни земеделски продукти и добавяне на стойност към тяхното производство. Не на последно място е отбелязано значението на късите вериги на доставки за опазване на околната среда и насърчаване на зелената икономика. Интервенцията цели създаването, организацията и укрепването на късите вериги за доставки чрез хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците в тях. Къса верига на доставки е обединение от най-малко двама земеделски стопани, което цели реализиране на продукцията си на територията на МИГ и скъсяване на веригата на стойността, а не на последно място и създаване на добавена стойност на продуктите чрез популяризирането им като местни, създаване на местен бранд или лого. Чрез популяризиране на късите вериги ще се създаде възможност за реализиране на цялата произведена продукция от фермерите и операторите от една страна, а от друга потребителите ще имат възможност да се запознаят с качествата и характеристиките на стоките, което ще подобри позицията на първичния производител. Възможно е да се повиши организираността на производителите на биологична продукция или да се обособят отделни места в рамките на борсите в големите градове. По този начин раздробеността и малките размери на стопанствата ще могат да бъдат преодолен и да се създадат условия за развиване на дребен семеен селскостопански бизнес с нишови продукти.
Допустими кандидати	Допустимите получатели са обединения, които се определят за къса верига за доставки. Обединенията са регистрирани по Търговския закон, Закона за кооперациите или са учредени за целите на проекта по реда на Закона за задълженията и договорите. Участието в късата верига за доставки трябва да бъде обосновано в план за сътрудничество и да води до интегриране във веригата на стойността. Допустимите обединения включват най-малко двама участници, които са регистрирани земеделски стопани, и които произвеждат продукцията, която се предлага чрез късата верига на доставки, включително и ако извършват нейната преработка. Обединенията за къси вериги на доставки могат да включват (незадължително) освен двама земеделски стопани, МСП в областта на преработка на

	селскостопански продукти, както и търговец на дребно, регистриран по Търговския закон, което ще се насърчава. Къси вериги на доставки са такива, в които участват ограничен брой икономически оператори, поели ангажимент да си сътрудничат и посветени на местното икономическо развитие и близките териториални и социални отношения между производители, преработвателни и потребители.
Допустими дейности	Подпомагането е насочено към създаване и функциониране на къси вериги на доставки, чрез които произведената селскостопанска продукция се предлага на крайните потребители директно от нейните производители. Подкрепата за функциониране на обединението за къса верига на доставки обхваща следните видове дейности: · текущи дейности във връзка със сътрудничеството; · популяризиране на къси вериги на доставки; · преки дейности, свързани с изпълнението на проекта за сътрудничество. Преките дейности, свързани с изпълнение на проекта за сътрудничество могат да обхващат създаване на обекти за търговия на дребно, транспорт, съхранение и подготовка за продажба на продукцията. Дейностите за популяризиране са задължителна част от проектите в рамките на мярката и имат за цел да повишат информираността за съществуването на късите вериги, като са необходими, за да ги направят жизнеспособни. Дейностите за популяризиране трябва да са свързани с конкретната къса верига на доставки, а не с ограничен брой отделни продукти, които се предлагат чрез нея. Подпомагат се само дейности, свързани с предлагане на продукти в обхвата на Приложение I към договора за Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС).
Допустими разходи	- Разходи за текущи дейността на обединението за къса верига на доставки, в т.ч. разходи за заплати на до двама служители, чиито отговорности са свързани с функциониране на обединението за къси вериги на доставки и оперативни разходи, свързани с дейността; - Преки разходи за изпълнение на проекта съгласно представен бизнес план, в т.ч. разходи за съхранение, сортиране, маркиране, опаковане, пакетиране, етикетиране и предлагане на пазара на селскостопански продукти, както и разходи за транспортни средства и нематериални инвестиции, свързани с извършване на дейността; - Разходите за популяризиране на проекта, в т.ч. информационни събития, излъчвания и публикации в регионални медии, печатни материали и др. промоционални дейности, насочени към късата верига на доставки. - Разходите за възнаграждения на служителите, отговорни за функциониране на обединението, не могат да надвишават размера за средна работна заплата на заетите лица в категория „Административни и спомагателни дейности“;

	съгласно данни от Национален статистически институт (НСИ) към годината за кандидатстване . - Размерът на допустимите разходи за оперативна дейност, свързани с функционирането на обединението за къси вериги на доставки, ще бъде определен като процент от разходите за възнаграждения на служителите, отговорни за функциониране на обединението, който не може да бъде повече от 20 на сто. - Обосноваността на преките разходи и разходите за популяризиране на проекта ще се преценява въз основа на сравняване на оферти.		
Финансови параметри на проектите	Максималният размер на допустимите разходи за един проект, изпълняван е 391 160 лв., в това число за: - Разходи за текущи дейности за функциониране на обединението за къса верига на доставки, като част от допустимите разходи по проекта, които не могат да надхвърлят 30 000 лв. на година; - Разходи за популяризиране на проекта на обединението за къса верига на доставки, като част от допустимите разходи по проекта, които не могат да надхвърлят 30 000 лв. за периода на прилагане.		
Интензитет на помощта	Финансовата помощ е в размер на 100 % от размера на одобрените непроизводствени разходи и 65 % за всички останали.		
Критерии за оценка и тяхната тежест	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки
	1	Проектът предвижда инвестиции изцяло за въвеждане на нови и енергоспестяващи технологии и/или инвестиции изцяло насочени към производство на енергия от ВЕИ за собствени нужди	20
	2	Обединението за къса верига на доставки включва – максимум 20 т.	20
	2.1	като участник млад земеделски стопани (на възраст до 40 навършени години) – 10 т.	
	2.2	най-малко двама от участниците са млади земеделски стопани – 20 т.	
	3	Продуктите, които ще предлага късата верига на доставки, попадат: максимум 30 точки	30
	3.1	в два сектора (напр. плодове и зеленчуци, зеленчуци и пчелни продукти, плодове и мляко и др.) – 20 т.	
	3.2	в повече от два сектора (напр. плодове, зеленчуци и мляко, или плодове, зеленчуци и пчелни продукти, и др.) – 30 т.	
	6	Поне 30 % от предлаганите продукти са от сектор животновъдство /мляко и месо/, включително пчелни продукти	15
	7	Поне 30 % от предлаганите продукти са биологични –	15
		ОБЩО	100
Праг на преминаване - 10 т.			

Други елементи	Продължителността на изпълняваните проекти за сътрудничество по мярката не може да бъде по-дълга от 36 месеца. Към проекта за сътрудничество се представя бизнес план, който доказва икономическа обосновааност на подпомагането и предвижда постигане на конкретни икономически резултати, свързани с реализирани приходи от продажби, въз основа на реализирано количество продукция. За да подлежат на подпомагане проектите следва да съдържат информация относно брой и вид на участниците в сътрудничество, описание на предвидените дейности, продукти, включени в предмета на сътрудничество, план за популяризиране, както и да включва договор за създаване на обединението. Подпомагането е в съответствие с условията на Закона за храните, в т. ч. подзаконовите нормативни актове за специфичните изисквания за директните доставки от производители на продукти от растителен и животински произход.
Мярка 2.2.1: Инвестиции в неселскостопански дейности	
Описание на целите	Целта на мярката е повишаване на конкурентоспособността на местните микропредприятия развиващи неземеделски дейности, предоставяне на възможност за разнообразяване на земеделските дейности и развитие на занаятите, подкрепа за повишаване на доходите и качеството на живот на територията на МИГ. Диверсификацията и развитието на икономиката на територията на МИГ може да се постигне чрез насърчаване осъществяването на различни икономически дейности, свързани с производство, търговия, услуги, занаяти, преработващата промишленост и други. Марката е насочена към подкрепа на микропредприятия и занаятчии.
Допустими кандидати	Подпомагане в рамките на мярката могат да получават новорегистрирани и съществуващи микропредприятия и физически лица – занаятчии. Кандидатите следва да отговарят на определението за микропредприятие, съгласно дефиницията на ЗМСП. Микропредприятията, допустими за подпомагане трябва да бъдат регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон или Закона за кооперациите; Физическите лица, допустими за подпомагане трябва да бъдат регистрирани по Закона за занаятите като упражняващи занаят/и след вписване в регистър Булстат по реда на Закона за регистър Булстат.
Допустими дейности	Допустими по мярката са инвестиции, насочени към развитие на следните неселскостопански дейности и занаяти: 1. производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали); 2. развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, ветеринарни дейности и услуги,

	базирани на ИТ и др.), включително туристически услуги, които създават условия за съживяване на местната икономика; 3. развитие на занаяти, включително стимулиране на творческите занаяти, които са част от културното наследство и традиции; 4. други неземеделски дейности. В рамките на мярката не се финансират дейности, които водят до осъществяване на селскостопанска дейност или резултата от дейността е продукт, включен в Приложение I на Договора за функциониране на Европейския съюз. Инвестиции и дейности, свързани с изграждане, ремонт и реконструкция на места за настаняване не са допустими за подпомагане		
Допустими разходи	1. строително-монтажни работи за изграждане, ремонт, реконструкция, преустройство, поддръжка или възстановяване; 2. закупуване на нови машини, съоръжения, оборудване и обзавеждане, включително безпилотни летателни системи и прилежащия към тях инвентар; 3. компютърен софтуер и други нематериални активи; 4. специализирани превозни и транспортни средства, свързани с основната дейност на проекта; 5. инвестиции във ВЕИ, вкл. Фотоволтаични панели и системи за производство на електроенергия само за собствено потребление; общи разходи, свързани с основните разходи по проекта като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, предпроектни проучвания, придобиване на патентни права и лицензи, авторски права и строителен надзор в размер на до 12% от общия размер на допустимите разходи по проектното предложение.		
Финансови параметри на проектите	Минималният размер на допустимите за подпомагане разходи на едно проектно предложение е 5 000 лв. Максималният размер на едно проектно предложение е 391 160 лв.		
Интензитет на помощта	Финансовата помощ на допустимите за подпомагане разходи на едно проектно предложение е в размер на 65 % от общия размер на допустимите за финансово подпомагане разходи.		
Критерии за оценка и тяхната тежест	КРИТЕРИИ ЗА ИЗБОР		Максимален брой точки
	1	Проектът предлага въвеждането на нови информационни и дигитални услуги за територията или дейности за производство	10
	2	Проектът създава нови работни места – максимум 20 т.	20
	2.1	Създава се 1 ново работно място – 10 т.	
	2.2	Създават се 2 или повече работни места – 20 т.	
	3	Проектът е изцяло насочен към дейности в областта на здравеопазването и социалните услуги	10
	4	Проектът включва най-малко 30 % от допустимите разходи, насочени към инвестиции за опазване на околната среда и борба или адаптация с климатичните промени – например: за инвестиции/дейности, отговарящи на принципите на	20

	кръговата икономика или насочени към използване на енергия от ВЕИ или използване на рециклирани материали/суровини	
5	Кандидатът не е получавал подкрепа от Общността за подобна инвестиция	5
6	Проект, подаден от кандидат жена и/или млад предприемач до 40 години и/или занаятчия	15
7	Проектът попада в някой от секторите, определен в Националната стратегия за малките и средните предприятия за периода 2021-2027 г. за област Благоевград, в т. ч. високотехнологични производства и услуги съгласно ИСИС	10
	ОБЩО	100
Праг на преминаване – 20 т.		
Други елементи	Материалните и нематериалните инвестиции, включени в проектното предложение, трябва да са в съответствие с параметрите и дейностите, обект на подпомагане и включени в разработения бизнес план. Бизнес планът трябва да показва подобряване на дейността на предприятието и да доказва икономическата жизнеспособност на кандидата чрез прилагане на планираните инвестиции и дейности.	
Мярка 1.2.3. „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“		
Допустими кандидати	Проектите за сътрудничество и подготовка за него следва да допринасят за развитието на територията на МИГ ПЕТРИЧ, чрез взаимодействие и реализиране на съвместни проекти. Допустим кандидат и получател на помощта е МИГ ПЕТРИЧ	
Допустими дейности	Включват следните допустими дейности: • Разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. разходи за материални и нематериални активи; • Извършване на изследвания, проучвания и анализи, директно свързани със съвместния продукт/услуга/дейност; • Реализиране на промоционални и маркетингови кампании; • Организиране на заседания, обучения, семинари, съвместни събития, срещи с потенциални партньори или партньори по проекта; • Извършване на информационни кампании, включващи организиране на срещи, конференции, публикуване и излъчване в медиите; • Дейности по координация (извършване на разходи за наемане на допълнителен персонал, пътни разходи, разходи за нащувки и храна, хонорари за експерти, разходи за превод, разходи за комуникация). Дейностите за сътрудничество трябва да отговарят на следните условия за допустимост: - да са свързани и да водят до развитието на териториите, обхванати в конкретните стратегии на МИГ; - да съответстват на и да допринасят за постигане целите и приоритетите на стратегиите за BOMP на съответните местни инициативни групи и СПРЗСР;	

	- да се изпълняват съгласно сключено споразумение между най-малко двама партньори - МИГ от България и/или МИГ, изпълняващи стратегии за ВОМР от друга държава – членка от ЕС; - в партньорството за дейностите по сътрудничество могат да участват и други юридически лица от страната и чужбина със собствен финансов принос.
Допустими разходи	• Разработване на съвместен продукт/услуга/дейност, вкл. материални и нематериални инвестиции; • Строително-монтажни или строително-ремонтни работи на територията на МИГ; • Други материални и нематериални активи; • Изследвания и проучвания, директно свързани със сътрудничеството, включително за издаване на становища; • Възнаграждения за външни експерти – физически или юридически лица за изпълнение на дейности, включително за преводачи; • Възнаграждения, свързани с координацията на планираните дейности на служители на МИГ; • Промоционални и маркетингови кампании за съвместния продукт/услуга; • Организиране и провеждане на обучения, семинари, съвместни събития и партньорски срещи; • Информираност – създаване на интернет страница за проекта, публикации в регионални медии, информационни конференции; • Публичност – изготвяне и разпространение на информационни материали и осигуряване на публичност, в т.ч. информационни табели; • Командировки на служителите на МИГ, експерти по проекта, включително преводачи, членове на колективния управителен орган и членове на колективния върховен орган на МИГ, както и други участници от територията в дейности, свързани с изпълнението на проекта, съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); • Преводи (писмени и симултанни); • Пощенски и куриерски услуги; • Такси за издаване на документи, свързани с изпълнението на проекта.
Общ размер на финансовата помощ по мярката:	Левовата равностойност на 300 000 евро/586 740 лева

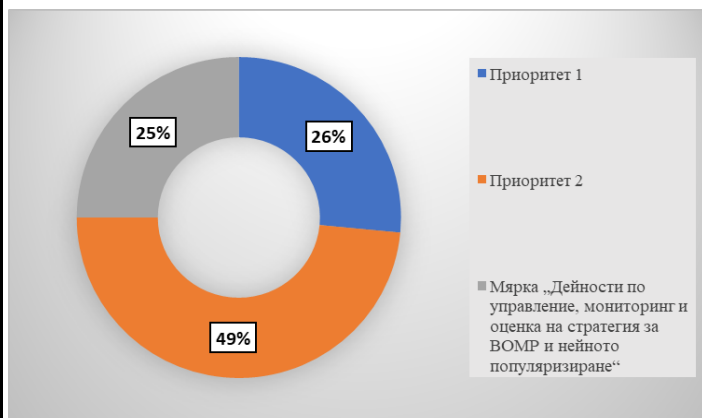
Други елементи	Максималният период за изпълнение на дейностите за сътрудничество и подготвителни дейности за него е до 24 месеца за проекти, включващи строителномонтажни работи, и до 18 месеца за останалите дейности. Срокът започва да тече от датата на сключване на административния договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
Мярка „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“	
Допустими кандидати	МИГ-ПЕТРИЧ
Допустими дейности	Допустими са два вида дейности: • Допустими за извършване са дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегии за ВОМР, включително улесняването на обмена между заинтересованите страни. • Допустими за извършване са дейности по популяризиране на стратегии за ВОМР.
Допустими разходи	Разходи за управление, мониторинг и оценка на стратегиите: 1. разходи за заплати, както и задължителни по силата на нормативен акт разходи за социални и здравни осигуровки за персонала, обезщетения за временна неработоспособност и други, дължими от работодателя по силата на нормативен акт; 2. разходи за външни услуги, възнаграждения и осигуровки, дължими от МИГ на експерти (физически или юридически лица), свързани с прилагането на стратегията (оценители, консултанти, външни експерти, счетоводно обслужване); 3. непреки разходи: а) за услуги, непряко свързани с прилагането на стратегията (правни, одиторски); б) разходи за наем на офис; в) разходи за комуникация и външни услуги (телефон, интернет, пощенски услуги, куриерски услуги, топло- и електроенергия, вода, охрана на офиса, електронен подпис, застраховане на дълготрайни материални активи по смисъла на чл. 50, т. 2 от Закона за корпоративното подоходно облагане, закупени със средства от настоящия или предходния програмен период по подхода ВОМР); г) разходи за закупуване на офис консумативи и канцеларски материали; д) разходи за наем на лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места за МИГ, които нямат закупен лек автомобил; е) разходи за закупуване на гориво за лек автомобил; ж) други непредвидени оперативни разходи. 4. разходи за командировки на екипа и членовете на колективния върховен орган на МИГ съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с Постановление № 72 на Министерския съвет от 1986 г. (Обн., ДВ, бр. 11 от 1987 г.) и Наредбата за служебните командировки и специализации в

	чужбина, приета с Постановление № 115 на Министерския съвет от 2004 г. (Обн., ДВ, бр. 50 от 2004 г.); - разходи за закупуване на офис оборудване, обзавеждане и софтуер; - разходи за закупуване на един лек автомобил с под 150 к.с. и с над 5+1 места, ако МИГ няма такъв или има закупен преди 2016 г.; - разходи за обучения на екипа и членовете на колективния върховен орган във връзка с прилагането на стратегията за местно развитие; - разходи, свързани с публични отношения (разходи за организиране на срещи на МИГ, разходи за работа в мрежа, участие на екипа и членовете на колективния върховен орган в срещи с други МИГ); - разходи за участие на МИГ в дейности на Националната и на Европейската селска мрежа за развитие на селските райони, както и на Европейската ЛИДЕР асоциация и други асоциации на МИГ; - финансови разходи, в т. ч. банкови такси за управление на една сметка и такси за издаване на изискуеми документи; - разходи за мониторинг и оценка на стратегията за BOMP. Разходи за популяризиране на стратегията за BOMP: - разходи за проучвания и анализи на съответната територия (териториални, икономически, социални и други анализи и проучвания); - разходи за популяризиране, информиране и публичност: - за създаване и поддръжка на интернет страница; - за създаване и реализиране на публикации в печатни и електронни медии и излъчвания в радио- и телевизионни медии на покани за организирани събития и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ; - отпечатване на брошури, материали за обучение и други печатни материали, изработване на рекламни материали и други, свързани с популяризиране дейността на МИГ; - преводи; - изработка и монтаж на табели и билбордове за популяризиране на МИГ; - свързани с изготвяне на материали, подпомагащи потенциалните получатели на финансова помощ при разработването на дейности и подготовката на заявления; - други разходи за популяризиране, информиране и публичност; - разходи за организиране на обучения, семинари и информационни срещи за местни лидери и за уязвими групи и застрашени от бедност целеви групи, включително роми, свързани с подготовка, изпълнение и отчитане на проекти и други, свързани с популяризиране на стратегията за BOMP и прилагане на подхода.
Общ размер на финансовата	Левовата равностойност на 750 000 евро/ 1 466 850,00 лева

помощ по мярката:			
6. Финансов план, включващ планираните средства от ЕЗФРСР:			
Код на мярката	Име на мярката	Общо за периода на стратегията	
		лева	%
1.1.1	Мярка: Инвестиции в основни услуги и дребни по мащаби инфраструктура	782,320.00	13.33%
1.2.1	Мярка: Сътрудничество за реализиране на местни инициативи	195,580.00	3.33%
1.2.2	Мярка: Сътрудничество за изготвяне на стратегии за „интелигентни селища“	88,011.00	1.50%
2.1.1	Мярка: Инвестиции в земеделските стопанства	586,740.00	10.00%
2.1.2	Мярка: Инвестиции в преработка на селскостопанска продукция	303,149.00	5.17%
2.1.3	Мярка: Сътрудничество за къси вериги на доставка	391,160.00	6.67%
2.2.1	Мярка: Инвестиции в неселскостопански дейности	1,564,640.00	26.67%
1.2.3	Мярка „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“	488,950.00	8.33%
	Мярка „Управление, мониторинг и оценката на стратегията и нейното популяризиране“ (До 25% от средствата на ред „Общо средства за стратегията от ЕЗФРСР)	1,466,850.00	25.00%
	ОБЩО СРЕДСТВА ЗА СТРАТЕГИЯТА ОТ ЕЗФРСР	5,867,400.00	100%

Стратегията на МИГ-ПЕТРИЧ е разделена условно на три приоритета: Приоритет 1 насочен към „Подобряване на средата и вдъхване на живот на територията на МИГ-Петрич“, Приоритет 2 за устойчиво развитие на местната икономика и дейности за управление на СВОМР. Бюджета на стратегията е разпределен балансирано за постигане на целите по приоритетни области, съгласно установените потребности и потенциал

за развитие, като не претендира за равно разпределение на средствата поради спецификата на планираните мерки и тежестта на тяхното влияние.

Територията на МИГ-ПЕТРИЧ, освен природни дадености, притежава и разпознаваема историческа идентичност и наследство от античността, средновековието, османските векове и времето на националното възрождение. Според данни от ПИРО, за община Петрич туризмът е водещ фактор за интегрираното социалноикономическо развитие. За да се утвърди територията като туристическа дестинация, за популяризиране и утвърждаване на туристическите обекти, следва да се подобри инфраструктурата, обслужваща туризма и достъпността до туристическите обекти. Атрактивността на територията трябва да бъде представена като съвкупност от нематериално и материално недвижимо и движимо културно наследство. Народните традиции и културните обичаи са нематериалният ресурс, който може да задържи посетителите в община Петрич и да повиши нейната атрактивност и качеството на културния туристически продукт. Приоритет 1 с предвидените 25,50 % от финансовия ресурс на стратегията, предвижда подкрепа за публичните и обществените проекти, които от една страна подпомагат подобряване състоянието на инфраструктурата за обществени нужди, но от друга е възможност за сътрудничество на местната общност за експониране на местното културно наследство. Чрез прилагането на стратегии/концепции за интелигентни селища се подкрепя един иновативен подход в развитието на територията на МИГ, за обединение на група активни граждани и структури в постигането на една обща цел. Сътрудничеството е основен подход в концепцията за ВОМР и насърчаването му се очаква да засили участието на активните местни лидери. Не на последно място е и възможността и желанието на МИГ-ПЕТРИЧ да участва заедно с други МИГ в общи инициативи, да споделя опита и да развива важни за местната общност инициативи.

Почти половината (48,50 %) от средствата по стратегията са заделени за икономическо развитие на територията, предвид схващането, че то е в основата на нейното развитие. Най-важната задача на община Петрич се състои в създаването на рамкови условия и инвестиционен климат, които да оказват влияние върху развитието на бизнеса и неговите потенциали. Икономиката е в отговорностите на земеделците, предприемачите и предприятията. Те осигуряват работни места, създават доходи и носят данъчни приходи. Подкрепата е насочена към частната инициатива - за насърчаване на предприемачеството в микропредприятията, за спомагане на земеделските стопанства и преработвателите на земеделска продукция, подпомагане на сътрудничеството между земеделците за късите вериги на доставки на

местните продукти. Реализацията на успешни проекти по посочените мерки се очаква да допринесе за развитието на един устойчив и конкурентен местен бизнес, като по този начин спомогне за запазване на съществуващите работни места и създаване на нови, за насърчаване създаването на местни продукти и тяхното популяризиране чрез къси вериги на доставки.

Съгласно условията за изпълнение на стратегии по подхода „Водено от общностите местно развитие“ са заделени 24,5 % от общата стойност на финансовия ресурс за дейности по управление, мониторинг и оценка на стратегия за ВОМР и нейното популяризиране, с които екипът на МИГ-ПЕТРИЧ ще изпълнява задачите за оживяване на територията и изграждане на капацитет у местните лидери.

7. Описание на уредбата за управление, мониторинг и оценка, която показва капацитета на местната инициативна група да изпълни стратегията: (не повече от 6 страници);

7.1. Организационна структура на МИГ:

7.2. Управление на МИГ:

- Органи за управление и контрол;	Съгласно устава на Сдружение МИГ-ПЕТРИЧ, органите на управление са: 1. Общо събрание; 2. Управителен съвет; 3. Председател на управителен съвет; 4. Изпълнителен директор. Общото събрание е колективен върховен орган на сдружение МИГ-ПЕТРИЧ. В него участват всички членове на сдружението. Членовете са организирани в следните квоти, съответстващи на посочените сектори – стопански, нестопански и публичен, като представителите на всеки един от секторите не превишава 49 на сто от имащите право на глас. В състава на ОС членуват представители на всички идентифицирани в проучванията заинтересовани страни. Членовете на общото събрание на МИГ-ПЕТРИЧ са от
--	---

	територията на 28 бр. населени места или повече от половината населени места в обхвата на МИГ (51,85 на сто). Колективен управителен орган на МИГ-ПЕТРИЧ е Управителния съвет (УС). Той се състои от пет члена. Представителите на публичния сектор, представителите на стопанския сектор и представителите на нестопанския сектор в състава на колективния управителен орган на сдружението, не превишава 49 на сто от имащите право на глас. Членовете на управителния съвет се избират за срок от пет години. Председателят на управителния съвет се избира за срок от пет години. Той представлява Сдружението в страната и чужбина включително пред държавни органи, институции и учреждения, местни органи на власт и управление, обществени организации, финансови институции, данъчни органи, митнически органи, органи на НОИ, на НЗОК и трети лица. Представлява Сдружението до назначаване на Изпълнителен директор или в случаите, когато той не е в състояние да изпълнява своите функции. Осъществява координацията и взаимодействието между органите на сдружението и др. Изпълнителният директор организира изпълнението на решенията на Управителния съвет, организира дейността на сдружението, осъществява оперативното му ръководство, осигурява стопанисването и опазването на неговото имущество. Изпълнителният директор представлява сдружението и изпълнява функциите, които са му възложени от Управителния съвет и др.
- Описание на позициите и изискванията към изпълнителния директор и персонала.	Структурата и щатното разписание на персонала се определят от УС на МИГ и може да бъдат изменяни при необходимост в съответствие с условията за допустимост. Обема задачи и правомощията на екипа на МИГ са определени в длъжностните характеристики. Изисквания за заемане на длъжност: Изпълнителен директор: 1. завършено висше образование, най-малко степен „магистър“; 2. трудов стаж и/или осигурителен стаж най-малко 5 години; 3. управленски опит най-малко две години или най-малко три години опит като експерт в МИГ/МИРГ по прилагане на стратегия за BOMP; 4. опит в реализиране на проект, програма или стратегия със стойност над 100 хиляди лева, финансирани от ЕС или от други международни донори;

	5. опит в изпълнението наблюдението, контрола или отчитането на проекти по ПРСР/Програми, финансирани от други европейски фондове над 5 години Експертът по прилагане на стратегията: - завършено висше образование, най-малко степен „бакалавър“; - професионален стаж най-малко две години; - опит в изпълнението наблюдението, контрола или отчитането на проекти по ПРСР/Програми, финансирани от други европейски фондове над 5 години.
7.3. Капацитет на местната инициативна група да изпълни стратегията за ВОМР:	
- Административен капацитет;	Сдружение МИГ-Петрич е основана на 14 Май 2019 година в резултат от изпълнение на административен договор на Община Петрич за безвъзмездна финансова помощ РД50-107 от 17.08.2016 г. по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие” от ПРСР 2014 – 2020 г. През 2023 г. МИГ-Петрич е изпълнил проект за подготовка на СВОМР по административен договор № РД50-124/07.04.2023 г. по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие”, сключен между Министерство на земеделието и храните, ДФ „Земеделие“ и МИГ-Петрич. Изпълнението на този проект е още една стъпка към изграждане на капацитет в местните лидери, популяризирането на територията и администриране на проекти. Членовете на екипа на МИГ – Петрич отговарят на минималните изисквания, като изпълнителният директор притежава значителен опит от изпълнение/администриране на проекти. Изпълнителният директор, поел ангажимент чрез споразумението за последващо наемане, е Рилка Филипова. Притежава висше образование, степен „магистър“, специалност „Право“ от Софийски университет. Професионалният опит на Рилка Филипова включва управленски опит като директор Дирекция Административно-правно обслужване, иновации и развитие“ в Общинска администрация – Петрич – от януари 2016 г. – към момента, координация и управление на различни проекти – инфраструктурни и други, вкл. координатор по договор №

	РД50-124/07.04.2023 г. по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни дейности” на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие”, сключен между Министерство на земеделието и храните, ДФ „Земеделие“ и МИГ-Петрич. Ръководител на проект "ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕМОНСТРАЦИОНЕН ПРОЕКТ ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА БИТОВИТЕ ОТПАДЪЦИ В ОБЩИНА ПЕТРИЧ" по ОПОС 2014 – 2020 г. Административен договор за безвъзмездна финансова помощ (АДБФП) №Д-34-120/24.08.2020 г. (рег. № BG16M1OP002-2.009-0055-C01 в ИСУН 2020). Стойност: 371 149,40 лева, от които: 315 476,99 лева от Европейския фонд за регионално развитие; 55 672,41 лева национално съфинансиране от държавния бюджет на Република България; Период на изпълнение: 23 месеца. Рилка Филипова е член на Междинно звено към община Петрич за изпълнение на процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG16RFOP001 1.001-039 „Изпълнение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие” по Оперативна програма „Региони в растеж” 2014-2020 г., Ръководител на проект „Изграждане на закрыта спортна инфраструктура, включително оборудване и обзавеждане в Средно училище "Св. Паисий Хилендарски", община Петрич“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г., по процедура № BG06RDNP001-7.005 – Физкултурен салон. Дата на стартиране - 08.05.2019 г. Дата на приключване - 08.05.2022 г. Експерт по прилагане на стратегията за BOMP е Антоанета Петрова Ангелова. Притежава висше образование, степен „магистър“, специалност „Опазване на околната среда“. Координатор по проект на Община Петрич BG16M1OP002-2.009-0055-C01 „Демонстрационен проект за намаляване на битовите отпадъци в община Петрич“, финансиран със средства от Оперативна програма „Околна среда 2014-2020“. Екипът е изграден и координиран от работата си заедно по различни проекти, което допринася за ефективността и
--	--

	ефикасността на работа, която ще предстои в процеса на изпълнение на Стратегията за ВОМР на МИГ – Петрич.
- Материално – технически капацитет;	Офисът на МИГ-Петрич се намира в помещение, предоставено от Община Петрич на адрес: гр. Петрич, ул. Цар Борис III (сградата на общинска администрация). Офисът се намира на централно и комуникативно място и е с осигурен достъп за трудноподвижни хора и хора с увреждания. Той разполага с работно помещение – 30 кв.м., вкл. заседателна маса, място за архив. Офисът на сдружението е оборудван с компютърна и друга офис техника за всеки от планираните служители, които ще бъдат назначени на работа, непосредствено след подписване на договор за безвъзмездна финансова помощ.
- Финансов капацитет;	Сдружение МИГ-ПЕТРИЧ разполага със собствен финансов ресурс, кумулиран през годините от членски внос на община Петрич. Този ресурс ще послужи за стартиране изпълнението на Стратегията за ВОМР и за обезпечаване дейностите, свързани с управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране, представляващ 5% от средствата за управление на стратегията през целия период – до 2030 г.
7.4. Описание на системата за мониторинг и оценка:	
Процесът на наблюдение и оценка на изпълнението на Стратегията за водено от общностите местно развитие съпътства целия процес на прилагането и. Системата за мониторинг и оценка предоставя надеждна информация на органите на вземане на решения на МИГ за финансовите параметри и резултатите от прилагане на Стратегията. Чрез мониторинга се цели да се предостави на компетентния орган и неговия екип ранна информация за напредъка – или липсата на напредък – по постигането на резултатите. По време на процеса на мониторинг се набират количествени и качествени данни за ежедневния процес по прилагането, като напредъкът към текущия момент се сравнява с първоначалните очаквания, за да се определят евентуалните необходими корективни действия. Системата за мониторинг наблюдава отклоненията от поставените цели и задачи на СВОМР и предприема коригиращи действия, като по този начин цели да подобри дейностите и се улесни по-нататъшното изпълнение на поставените цели и задачи. Системата за мониторинг и оценка на МИГ-Петрич предвижда вътрешен и външен мониторинг. Вътрешният мониторинг се извършва от служителите на МИГ-ПЕТРИЧ. Предвижда наблюдение върху разпределението на наличните ресурси, разходването на отпускните средства, изпълнението на задачите, спазването на сроковете, възникването на непредвидени обстоятелствата, предлагането на уместни промени, внасянето на своевременно корекции, както и върху установяването на действителния напредък в прилагането на определена	

политика (програма, проект) в дадена област. Вътрешният мониторинг е ежедневна дейност на целия екип на Сдружението, осъществяващ прилагането на СВОМР.

Вътрешният мониторинг е интензивен и динамичен процес на управление в резултат на който систематично се изготвят периодични отчети (месечни, тримесечни, междинни, годишни и заключителни отчети) за констатациите, оценките, заключенията и препоръките относно постигнатия напредък и ползите, които следва да се очакват от прилагането. Мониторингът подпомага процеса на вземане на решения въз основа на непрекъснат поток от информация.

Външният мониторинг и оценка се възлага на външни експерти, ангажирани според процедурата за възлагане на обществени поръчки. Външни експерти са физически или юридически лица с познания или възможности за извършване на възложената дейност в съответната област. Външният мониторинг създава допълнителна сигурност по отношение на независимостта, откритостта, обективността и прозрачността при оценката на междинните и крайните резултати. Специално внимание се обръща на точното съответствие с приетите правила и на ефективното усвояване на финансовите средства.

Текущ мониторинг ще се извършва всяка година, като адресира конкретни препоръки и насоки за предприемане на мерки за постигане на целите на Стратегията.

Безспорно анализирането на финансовия напредък е един от най-важните методи при отразяването на общия напредък за реализация на всеки стратегически документ и отделните негови цели и дейности.

Мониторингът и оценката на стратегията ще включва няколко елемента:

1. Оценка на процеса. Оценява се как и до каква степен се изпълнява стратегията за ВОМР. Оценката засяга съответствието на извършваните дейности и интервенции със законовите и нормативните изисквания, съдържанието на плана за действие, оценка на очакванията на обществото/заинтересованите страни.
2. Анализ на ефикасността на вложените разходи. При тази оценка се сравняват резултатите и постиженията на стратегията с разходите (изразходваните ресурси) за тяхното получаване. Чрез анализа на съотношението „разходи/ползи” се определят целесъобразността на направените вложения и адекватността на получените ползи. Анализът на ефикасността на разходите оценява уместността на разходите за постигане на заложените в стратегията цели. Чрез анализа на ефикасността на вложените разходи могат да се идентифицират най-изгодните възможности и начини за постигане на предвидените цели.
3. Оценка на резултатите. Оценява се до каква степен се постигат очакваните резултати на стратегията. Тази оценка се съсредоточава преди всичко върху резултатите и постиженията (включително странични, непланирани и нежелани ефекти), за да се прецени ефективността на програмата. Анализът на резултатите включва и въпроси, свързани с оценка на качеството на продуктите и услугите, предоставени на различните целеви групи.
4. Оценка на въздействието. Тук се оценява въздействието на публичната политика, реализирана посредством настоящата стратегия в различни аспекти, както и чистият ефект от изпълнението. Могат да се сравнят ефектите от стратегията с това, което би се случило, ако тя не се прилагаше. В този случай оценката е насочена преди всичко към степента на постигане на целите, а също и на постигнатите действителни в сравнение с очакваните резултати от прилагането на тази политика.

Екипът на МИГ ще извършва текущ мониторинг и посещения на място на изпълняваните от получателите проекти. Екипът на МИГ ще следи за напредъкът на изпълняваните проекти чрез периодични **посещения на място**. Чрез посещенията на място се потвърждават отчетените резултати. Отчетите включват описание на резултатите и проблемите, срещи с ръководния екип отговарящ за прилагането на съответния проект.

Екипът на МИГ ще поддържа актуална информация по отношение на напредъка по изпълнението на стратегията като редовно проследява заложените индикатори.

8. Описание на прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на стратегията: (не повече от 2 страници)

Зачитане на основните права, равенство между половете и липса на дискриминация

1. Зачитане на основните права съгласно Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ)

СВОМР ще гарантира зачитането на основните права по отношение на достойнство, свободи, равенство, солидарност, гражданство и правосъдие съгласно Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания (КПХУ). Зачитането на правата и принципите, залегнали в Хартата, е приложено по време на подготовката на СВОМР. В прилагането на всички мерки на СВОМР ще залегне и ще бъде съблюдаван хоризонталният принцип на зачитането на основните права. В условията на прилагането на всички мерки на СВОМР, както и при подбор на участници в дейностите по проектите ще залегне и ще бъде съблюдаван принципът на зачитане на основните права.

2. Прилагане на принципа на равенство между половете и отчитане социалните аспекти на пола;

Принципът на равенство между половете, определян като желано равенство между двата пола във всички сфери на живота, вкл. наемането на работа, образованието и социалните права, бе приложен по време на подготовката на СВОМР. В прилагането на всички мерки на СВОМР ще залегне и ще бъде съблюдаван хоризонталният принцип на равенство на половете.

3. Създаване на условия за превенция на дискриминацията и достъпност за хората с увреждания по смисъла на чл. 9 от Регламент 1060/2021

Принципът на превенцията на дискриминация, предполага предотвратяване на неблагоприятно третиране на лице на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, отколкото се третира друго лице при сравними, сходни обстоятелства. Този принцип бе приложен по време на подготовката на настоящата СВОМР. В условията на прилагането на всички мерки на СВОМР, както и при подбор на участници в дейностите по проектите ще залегне и ще бъде съблюдаван хоризонталният принцип за превенция на дискриминация.

4. Допринасяне за утвърждаване на принципа на равните възможности;

Стратегията ще допринесе за утвърждаването на принципа на равните възможности чрез насърчаване дейностите по мерките, които дават възможност за реализацията на проекти, осигуряващи физически достъп за хора с увреждания, намаляване на изолираността на хората, живеещи в отдалечени места, осигуряване на достъп до информационни и комуникационни технологии и др. Мерките в стратегията дават на всички потенциални бенефициенти равен шанс при прозрачни условия на оценка на проектите.

Прилагането на хоризонталните принципи на ЕС съгласно чл. 9 от Регламент (ЕС) 2021/1060 при изпълнението на СВОМР по т.1-4 ще се гарантира посредством следните механизми: *предоставяне на информация във формулярите за кандидатстване, оценка, изпълнение на мерките, мониторинг по време на изпълнение на проектите, докладване, вкл. спазване на законодателството за трудова заетост.*

Устойчиво развитие (защита на околната среда)

При разработването на Стратегията е приложен принципът на устойчивото развитие, който следва да гарантира постигането на целите на сегашните поколения без нанасяне на щети и рискове за следващите поколения, свеждане до минимум на неблагоприятните ефекти от човешката дейност и използване на природните ресурси по начин, който гарантира тяхното последващо самовъзстановяване. Принципът обвързва икономическата с екологичната ефективност, вкл. обвързването на екологични, засягащи състоянието на природното равновесие въпроси; с икономическите въпроси, отнасящи се до екологоемкостта; и, от трета страна, със социални въпроси, свързани със стопанските и природните условия на живот: заетост, образование и обучение, здраве, достъп до „здрава“ природна среда, отговорно и споделяно управление, както и намаляване и елиминиране на неустойчивите модели на производство и потребление. В прилагането на всички мерки на СВОМР ще залегне и ще бъде съблюдаван хоризонталният принцип за устойчиво развитие и защита на околната среда. Ще се стимулира разработването на проекти, които интегрират принципа за устойчиво развитие и защита на околната среда. При подбора ще се приоритизират проекти, които добавят стойност, като допринасят за устойчиво развитие и защита на околната среда и повишават енергийната ефективност. В прилагането на мерките ще се цели опазване на компонентите на околната среда, подобряване опазването на околната среда и прилагането на природосъобразни инвестиции.

Когато дейностите включват инвестиционна подкрепа, задължително ще се изисква положително решение за оценка за въздействието върху околната среда (ОВОС), освен в случаите, когато такава не се изисква от Закона за опазване на околната среда. В мерките, насочени към подпомагане на земеделските стопанства и фирмите на територията се дава приоритет на инвестиции, целящи устойчиво използване на ресурсите, опазване на околната среда и отчитане адаптирането към климатичните промени

Изпълнението на стратегията за ВОМР на МИГ-ПЕТРИЧ ще бъде съобразено с хоризонталните принципи за зачитане на основните права и спазването на Хартата на основните права на Европейския съюз.

Всички дейности и мерки, предвидени в стратегията, гарантират равенството между половете, като специално се дава предимство на жените и младите хора, с оглед прилагане на балансиран подход към двата пола и отчитането на социалните аспекти на всеки от тях.

Специално предимство е гласувано на жените, хората в неравностойно положение и уязвимите групи, с оглед насочване на помощта към най-уязвимите групи на общността.

Предимство се дава на проекти в публична инфраструктура, които осигуряват достъпна среда за хората с увреждания, прилагайки принципа на „равни права“.

Устойчивото развитие, като хоризонтален принцип, е залегнало в мерките, насърчаващи кръговата икономика, опазване на природната среда и биоразнообразието и съобразяване на предвидените дейности със законодателството за опазване на околната среда.

Съфинансирано от
Европейския съюз

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН 2023-2027
за развитие на земеделието и селските райони